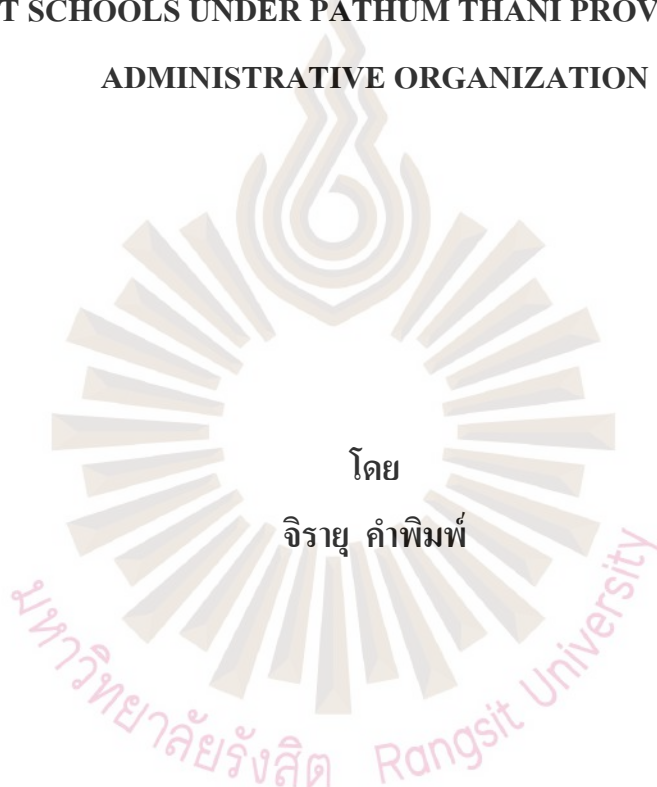

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

**NEED ASSESSMENT FOR STUDENT DISCIPLINE IN RESPONSIBILITY
AT SCHOOLS UNDER PATHUM THANI PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION**

โดย

จิรายุ คำพิมพ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2562

**NEED ASSESSMENT FOR STUDENT DISCIPLINE IN RESPONSIBILITY
AT SCHOOLS UNDER PATHUM THANI PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION**

BY

CHIRAYU KHAMPIM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2019

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิทยานิพนธ์นักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

โดย
จิรายุ คำพิมพ์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2562

รศ.ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ
ประธานกรรมการสอบ

ดร.วัลลภา เกล็ดมวงสาเวช
กรรมการ

ผศ.ดร.ประยูทธ ชูสอน
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

30 กรกฎาคม 2562

Thesis entitled

**NEED ASSESSMENT FOR STUDENT DISCIPLINE IN RESPONSIBILITY
AT SCHOOLS UNDER PATHUM THANI PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION**

by

CHIRAYU KHAMPIM

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Educational Administration

Rangsit University

Academic Year 2019

Assoc.Prof.Phacharawit Chansirisira, Ed.D.
Examination Committee Chairperson

Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.
Member

Asst.Prof.Prayuth Chusorn, Ed.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plт.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

July 30, 2019

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดีเนื่องมาจากได้รับความอนุเคราะห์จาก ดร.ประยุทธ ชูสอน อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ และคอยให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นอย่างดีมาโดยตลอด รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และ ดร.วัลลภา เถлимวงสาวะข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยรังสิต ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ทาง วิชาการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ประสานงานต่างๆ ให้สำเร็จได้ ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารและครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีที่เป็นแหล่งข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้า และมีส่วนร่วมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล ตลอดจน ช่วยกรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ ในการศึกษาโดยการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่กรุณาให้การอบรม สั่งสอน และสนับสนุนในทุกกิจกรรมมาโดยตลอด รวมทั้งผู้บังคับบัญชา และมิตรสหาย ที่เป็น กำลังใจ สนับสนุน และช่วยเหลือในทุกด้านจนกระทั่งประสบความสำเร็จได้ในทุกวันนี้

จิรายุ คำพิมพ์

ผู้วิจัย

6006996 : สาขาวิชาเอก: การบริหารการศึกษา; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : วินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ, ความต้องการจำเป็น

จรรยา คำพิมพ์: ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความ
 รับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี (NEED ASSESSMENT FOR
 STUDENT DISCIPLINE IN RESPONSIBILITY AT SCHOOLS UNDER PATHUM THANI
 PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION) อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.ประยูทธ
 ชูสอน, 88 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนา
 วินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง
 ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน 172
 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากรางสำเร็จรูปเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตร
 ประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา คำนวณหาค่าร้อยละ
 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานและ Modified Priority Needs Index: PNI_{modified} ข้อมูลเชิงคุณภาพ
 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ 4 ด้าน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัด
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ได้ค่า PNI_{modified} ระหว่าง 0.240 - 0.34 และมีลำดับความสำคัญ
 จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ความรับผิดชอบ ด้านความอดทน รองลงมาด้านความรับผิดชอบ
 ด้านความตั้งใจ และ ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

2) แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนควรสร้างเสริม
 กิจกรรมต่างๆที่ฝึกความอดทนความเข้มแข็งทางด้านร่างกายและจิตใจ + มีสมาธิกับการเรียนรู้สิ่ง
 ต่างๆ มีทักษะชีวิตที่ดี ด้านความตั้งใจครูผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่าง
 เท่าเทียม กระตุ้นให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการเรียนสอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีแรงผลักดัน
 ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน โรงเรียนควรปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้จักการรักองค์การมีความ
 ภาคภูมิใจในสถาบันที่ตนเองเรียน สร้างเสริมกิจกรรมต่างๆที่สอดแทรกความมีวินัยด้านความ

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

**6006996 : MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION;
M.E.d. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)**

**KEYWORDS : STUDENT DISCIPLINE DEVELOPMENT IN RESPONSIBILITY,
NEED ASSESSMENT**

**CHIRAYU KHAMPIM: NEED ASSESSMENT FOR STUDENT DISCIPLINE IN
RESPONSIBILITY AT SCHOOLS UNDER PATHUM THANI PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.PRAYUTH
CHUSORN, Ed.D., 88 p.**

The purpose of this research was to study the needs assessment and guidelines for developing student discipline in the responsibility of schools under Pathum Thani Provincial Administrative Organization. Sample group including teachers in schools under Phathum Thani Provincial Administrative Organization, number of 172 people which determines the sample size from the finished table. Data were collected using 5-level rating scale questionnaire, analyzed by computer use descriptive statistics calculate the percentage, mean, standard deviation and Modified Priority Needs Index: PNI modified ,qualitative data use content analysis based on 4 key aspects.

The research found that

1) The needs assessment to develop student discipline in the responsibility of schools under the Pathum Thani Provincial Administrative Organization has PNI modified between 0.240 - 0.34 and has priority from descending to 3, following: patience, intention and responsibility to the school tolerance.

2) Guidelines for developing discipline of student responsibility, Schools should create activities that practice endurance, physical and mental strength so that students can solve various problems that occur only in the face concentrate on learning various things and have good life skills. The intention, teacher should be an individual with equal attention to all students, encourage students to be committed to learning, teaching students to be motivated, responsible, intentional and always pay attention to academic results. Responsibility for schools, schools should cultivate awareness of students to love organization and proud of the institutions that they study, administrators and teachers should creating activities that include discipline in self-responsibility, self-sacrifice and public consciousness.

Student's Signature ..... Thesis Advisor's Signature .....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ซ
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตด้านประชากร	4
1.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2	
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการมีวินัย	8
2.2 หลักการประเมินความต้องการจำเป็น	18
2.3 บริบทของการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี	24
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	35
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิจัย	41
4.1 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความ รับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี	42
4.2 แนวทางการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี	55
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	58
5.1 สรุปผลการวิจัย	59
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	63
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา	65
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย	71
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ หนังสือขอเชิญผู้ตรวจสอบวิจัย	73
ภาคผนวก ค ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ของแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความ รับผิดชอบ	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	81
ประวัติผู้วิจัย	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของควมมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี	18
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
4.2 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา งานวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม	45
4.3 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา งานวินัยนักเรียน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี : ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง	46
4.4 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา งานวินัยนักเรียน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี : ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน	48
4.5 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา งานวินัยนักเรียน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ด้านความอดทน	51
4.6 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา งานวินัยนักเรียน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ด้านความตั้งใจ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	53

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิด	5
2.1	แผนภูมิโครงสร้างส่วนราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี	28

บทที่ 1

บทนำ

1. 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดเป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเป้าหมายและสร้างทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีคุณธรรม โดยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีข้อดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ชุมชนและสถานศึกษา มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน การจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบริหารจัดการความรู้ต่าง ๆ ผสมผสานทั้งสาระความรู้ในแต่ละวิชาให้ได้สัดส่วนที่สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาและให้สถานศึกษาเป็นผู้ประเมิน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความอนุรักษ์ในความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบวิชาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้ 1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเองปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ 2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน รักการค้นคว้า 3) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 4) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหา และทักษะในการดำเนินชีวิต 5) การออกกำลังกาย ดูแลสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี 6) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็น

ผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค 7) เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรทางธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม 9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงาม ให้สังคมประกอบกับเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยเน้นการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอื่น ๆ ตามความต้องการของแต่ละสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1)

การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน และผู้เรียนต้องมีวินัยในตนเอง เพราะเป็นสิ่งที่ดีควรสร้างให้เกิดในบุคคลซึ่งวินัยในตนเองเป็นความสามารถอันเกิดจากตัวบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้ กฎระเบียบของโรงเรียนจึงมีไว้เพื่อส่งเสริมความเป็นระเบียบในโรงเรียนที่มีคนอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากและเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การแสวงหาความรู้ การถ่ายทอดความรู้ การเรียน/ การสอน และการอบรม การออกกฎระเบียบจึงควรเป็นกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์และนักเรียนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและการเคารพสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน (ชนิตา รักษ์พลเมือง, 2557, น.232) ซึ่งในสังคมที่มีการพัฒนาทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การพัฒนาเหล่านี้ ต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ประการเกี่ยวพันกัน แต่ปัจจัยหลักของการพัฒนาจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากร บุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งบุคคลที่มีคุณภาพนั้นจะต้องมีคุณสมบัติทั้งทางด้านสมรรถภาพทางด้านร่างกาย แข็งแรง และจิตใจที่ดี มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความอดทน ขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อ ต่อความยากลำบากเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้วยความมุ่งมั่นคุณสมบัติเหล่านี้จำเป็นต้องถูกหล่อหลอม ให้เกิดขึ้นกับตัวบุคคลในรูปของคำว่าวินัยในตนเอง วินัยในตนเองเป็นวัฒนธรรมของสังคม ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ เพราะจะทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุข วินัยในตนเองนี้เป็นคุณธรรม ประการหนึ่งที่ทุกคนควรสร้างขึ้นสำหรับบังคับพฤติกรรมของตนเอง ทำให้คนเราบรรลุจุดหมาย ของชีวิตประสบความสำเร็จในชีวิตเยาวชนนั้นนับว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดของประเทศ หากไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นทรัพยากรที่ดีแล้วการพัฒนาประเทศอาจจะเป็นไปได้ไม่เต็มที่ จะเห็นได้ว่าความมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเยาวชนเมื่อเยาวชน มีวินัยในตนเองเป็นพื้นฐาน และมีวินัยต่อสังคม ผลที่สุดก็จะมีความวินัยต่อประเทศชาติโดยรวม ซึ่งจะทำให้ประเทศจะก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงควรเสริมสร้างการมีวินัยในตนเองให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณภาพของประชากร อีกด้านหนึ่ง และจะสามารถลดปัญหาสังคมได้อีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะหน่วยงานในระดับโรงเรียนจึงเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่มีหน้าที่ให้การศึกษอบรม เป็นแกนนำในการปลูกฝังระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกรับบทรบอบตาหน้าที่ของสมาชิกในสังคม สำหรับการเป็นผู้ใหญ่ที่มีวินัยในภายหน้า โดยได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอนในทุกรายวิชาและการเอาใจใส่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการฝึกรับบทรบอบตาให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยจะต้องอาศัย การชี้แจงและตกลงด้วยเหตุผล ซึ่งนักเรียนยอมรับข้อตกลงเหล่านั้น ในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียน ไม่ยอมรับและเห็นเป็นการบังคับ นักเรียนอาจจะฝ่าฝืนระเบียบวินัยได้ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัย ในการพัฒนาคนคนและคนที่พัฒนาแล้วย่อมจะเป็นพื้นฐานที่จะพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างให้ เจริญก้าวหน้า (นัฐพล นพแก้ว, 2550, น.3)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นความต้องการ ในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี จากการศึกษาครั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาการมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมและ ด้านความประพฤติของนักเรียน โดยตรงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็น ในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความ รับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

1.3.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการสร้างเสริมวินัยด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

1.3 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ครูผู้สอนจำนวน 305 คน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 172 คน

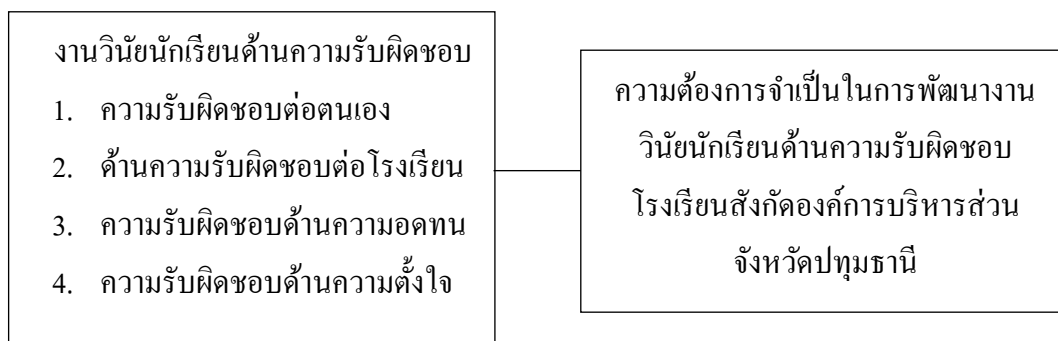
1.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนางาน วินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 2) ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน
- 3) ความรับผิดชอบต่อความอดทน
- 4) ความรับผิดชอบต่อความตั้งใจ

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายโดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ศึกษา โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีและ แผนปฏิบัติการประจำปี 2561 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย และได้สังเคราะห์องค์ประกอบงานวินัยด้านความ รับผิดชอบของนักเรียนได้องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง 2) ด้านความ รับผิดชอบต่อโรงเรียน 3) ความรับผิดชอบต่อความอดทน 4) ความรับผิดชอบต่อความตั้งใจ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความ รับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีดังนี้

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา:สังเคราะห์จากแผนปฏิบัติการประจำปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี, 2562ช.น.372

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

วิทยุนักเรียนด้านความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรม ให้เป็นไปตามความต้องการของตน โดยมิได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอก หากแต่เกิดจาก แรงกระตุ้นภายในตัวบุคคล อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเรียนรู้ว่าเป็นค่านิยมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของสังคม และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเอง อีกทั้งมิได้เป็น การละเมิดสิทธิของผู้อื่น ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ด้าน ได้แก่

1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ลักษณะของบุคคลซึ่งแสดงออกโดยใช้ความสนใจ เอาใจใส่ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียรพยายาม เพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งให้ความสำคัญที่จะกระทำตามคำพูดที่ได้เคยให้คำมั่นไว้ มีความซื่อสัตย์ เคารพต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ รู้จักหน้าที่ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนยอมรับ ผลของการกระทำของตนด้วยความเต็มใจ แม้ว่าผลที่ปรากฏออกมาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ก็ตาม และพร้อมที่จะมุ่งมั่นแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

2) ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความประพฤติที่ยึดหลักสำคัญของการอยู่ร่วมกันภายในโรงเรียนเป็นสำคัญเข้าใจถึงวัฒนธรรมองค์กรแห่งคุณธรรม โดยจะแสดงออกมาด้วยความซื่อตรงทั้งทางกายวาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ ที่ถูกกำหนดไว้ มีความตรงต่อเวลา ละอายใจต่อบาป ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่นหรือแสวงหาผลประโยชน์ ให้แก่ตน และพวกพ้องในทางที่มิชอบ มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองได้กระทำ

3) ความรับผิดชอบด้านความอดทน หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความเข้มแข็ง หนักแน่น ทนทาน ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถยืนหยัดต่อสู้กับการกระทบกระทั่งของเหตุการณ์ หรืออุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนความยากลำบาก คำวิพากษ์วิจารณ์ที่ทำให้เจ็บแค้นได้โดยไม่แสดงอาการหวั่นไหวหรือย่อท้อ มีความสามารถควบคุมการกระทำของตนให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมสามารถยอมรับได้ โดยการใช้สติปัญญาควบคุมตนเองให้อยู่ในอำนาจของเหตุผล

4) ความรับผิดชอบด้านความตั้งใจ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีการรู้จักควบคุมจิตใจ อารมณ์ให้อยู่ในกรอบและระเบียบที่พึงงาม มีแรงผลักดันและความมุ่งมั่นในการทำงานต่างๆหรืองานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีอุดมการณ์และเป้าหมายที่จะทำสิ่งต่างๆให้สำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ครูอัตราจ้างตามภารกิจ ให้ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนที่ได้รับการแต่งตั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ภายใต้การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495

สภาพที่เป็นจริง หมายถึง องค์ประกอบภาพรวมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง นักเรียนสามารถปฏิบัติตน และรู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ความรับผิดชอบด้านความอดทน ความรับผิดชอบด้านความตั้งใจของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความต้องการเร่งด่วนที่จะพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีให้ดียิ่งขึ้น

แนวทางการพัฒนา หมายถึง ผลของการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด ตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาลและ อบต. รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผู้บริหารสามารถนำผลวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนางานวิทยานิพนธ์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีผู้ศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบการของโรงเรียน

1.7.2 คณะครูสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงในการขาดวินัยด้านความรับผิดชอบต่อได้

1.7.3 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนางานวิทยานิพนธ์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อ และโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาและทำความเข้าใจกับเอกสารต่างๆและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้แบ่งสาระสำคัญเป็นดังนี้

2.1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการมีวินัย

องค์ประกอบของงานวินัยนักเรียน

2.1.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

2.1.2 ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

2.1.3 ความรับผิดชอบต่อความอดทน

2.1.4 ความรับผิดชอบต่อความตั้งใจ

2.2 หลักการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

2.3 บริบทของการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการมีวินัย

การมีวินัยเป็นการประพฤติกรรมในตัวเองที่ให้ความคิด การเรียนรู้ รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองให้ประพฤติตนได้อย่างเหมาะสมโดยไม่มีการบังคับ รู้คุณค่าในการปฏิบัติตน ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง ดังรายละเอียดในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ความหมายของการมีวินัย

ชลลดา สอนศิริ (2559,น.13) วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ และกติกาต่างๆ ที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและใช้ควบคุมความประพฤติของคนในสังคม เพื่อความสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงและความปลอดภัย หากไม่ปฏิบัติ

ตามอาจจะเกิดความเสียหายหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นเหตุให้เกิดความผิดและลงโทษในที่สุด

เสฏฐวุติ พลตื้อ (2556,น.6) วินัย หมายถึง ระเบียบ แบบแผน ข้อปฏิบัติและข้อบังคับที่กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นหลักในการปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติตามอาจเกิดความเสียหาย หรือเกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

จิรัชช แสงสว่าง (2559,น.12) การแสดงออกทางจริยธรรมและคุณธรรมของแต่ละบุคคล เป็นการควบคุมตัวเองให้ปฏิบัติอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ

สุวริย์ จึงเจริญรัตน์ (2556.น.50) กล่าวถึง การมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาตามจิตสำนึกของตน ซึ่งจะมีหน้าที่ คือ

- 1) เป็นการอบรมนิสัยและฝึกคนให้มีพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐาน
- 2) ทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของตน คือ สามารถปฏิบัติตน ตามกฎระเบียบของสังคม เชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้รู้จักควบคุมอารมณ์ และมีความอดทน
- 3) เกิดจากมโนธรรมภายในจิตใจที่มาจากการสะสมประสบการณ์ และมีพัฒนาการ มาเป็นลำดับ
- 4) สร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติ เพราะกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับ จะเป็นกรอบแนวคิดที่บุคคลนั้นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมและแนวความคิดนี้ ที่จะพัฒนาจนกลายเป็น “วินัยในตนเอง”

สรุปได้ว่า การมีวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกจากภายในจิตใจที่ได้รับการอบรม ปลูกฝัง ซึมซับของมนุษย์ในสังคมด้วยความสมัครใจ และมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ดี ซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความอดทน ความซื่อสัตย์และการรักษาระเบียบใจ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะอยู่ติดตัวในแต่ละบุคคลตลอดไป

ความสำคัญของวินัย

จิริรัช แซงสว่าง (2559.น.16) ระเบียบวินัย มีความสำคัญ เพราะระเบียบวินัยเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กัน แนวทางการปฏิบัติระเบียบวินัยต้องมีการสอน การเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยต้องมี ลักษณะการเรียนรู้ที่จะปฏิบัติต่อสังคมตามกฎเกณฑ์ทางสังคม กล่าวไว้ว่า วินัยในส่วนรวม หรือวินัยสำหรับหมู่คณะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย การที่ประชาชนในชาติจะมีวินัยส่วนรวมหรือวินัยสำหรับหมู่คณะได้นั้น จำเป็นต้องได้รับการปลูกฝัง และอบรมตั้งแต่เด็ก ซึ่งย่อมหมายความว่า ครอบครัวอันเป็นสถาบันขั้นมูลฐานของสังคม มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยส่งเสริม ปลูกฝังบุคลิกภาพดังกล่าวให้ได้รับการพัฒนาให้มากขึ้น เป็นผู้มีความรับผิดชอบ สามารถควบคุมตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่น

1) ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือวินัย ภายในตนเองย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจเชื่อมั่นระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายใน ครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกผู้ใหญ่ของครอบครัวเมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี ย่อมเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล่าวที่จะเรียนรู้และปรับตัวในสิ่งใหม่ ๆ อันจะเป็น กำลังที่สำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศสืบไป

2) ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัยร่วมกัน เคารพกฎเกณฑ์ของ สังคม เช่น การช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ การเคารพและไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตาม ประเพณีแบบแผนปฏิบัติของสังคมจะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างสงบสุข

3) ด้านเศรษฐกิจ ในสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการดำเนินงานทางภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ เวลาจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง ซึ่งผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะต้อง รักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการมีวินัยตรงต่อเวลา จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนา ทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนั้น การมีวินัย เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในการดำเนินงานทางธุรกิจ ก็มีส่วนสำคัญยิ่งที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีความเจริญเติบโต เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการเมือง การที่ประชากรในสังคม ไทยมีความเคารพยอมรับความคิดเห็นของ บุคคลอื่นที่แตกต่างไปจากตน และตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนในระบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยในฐานะประชาชนอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการบริหารราชการแผ่นดินด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของนักการเมืองฝ่ายรัฐบาล และการหมั่นตรวจสอบการบริหารงานของคณะรัฐบาลอย่างใกล้ชิดด้วยความตระหนักในหน้าที่ของพรรคฝ่ายค้านอย่างแท้จริง สิ่งเหล่านี้เป็นวินัยในตนเอง ที่สำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาทางการเมืองของประเทศเป็นไปได้อย่าง

จากความสำคัญของวินัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า วินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำคัญอย่างยิ่งต่อ การพัฒนาคนให้เป็นผู้มีวินัย และเคารพกฎหมายของบ้านเมืองก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติ วินัยมีหลายประเภท มีทั้งวินัยภายในตัวของแต่ละบุคคล และวินัยส่วนรวมที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบที่สังคมตั้งไว้บางครั้งก็มีการกำหนดไว้โดยขนาดที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามแต่บางครั้งก็เป็นแบบสอดคล้องกับความสนใจของผู้ปฏิบัติ โรงเรียนแต่ละแห่งจึงต้องเลือกใช้วินัยให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน สภาพสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

วิธีการปลูกฝังและพัฒนาความมีวินัย

จิรัชช แสงสว่าง (2559,น.20) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติสำหรับครูในการปลูกฝัง ให้เด็ก มีวินัยในตนเองดังนี้

- 1) ใช้วิธีแนะแนวนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูเชื่อในคุณค่าของนักเรียน แทน การใช้วิธีที่เป็นการสูญเสียความมั่นใจในตนเอง
- 2) พิจารณาเหตุการณ์เมื่อมีการทำความผิดทางวินัยการลงโทษ ต้องเป็นไปตามหลักเหตุและผล
- 3) จัดบรรยากาศของโรงเรียนและห้องเรียนด้วยความเคารพและเชื่อถือกัน
- 4) ส่งเสริมวินัยจากเรื่องที่ย่ายในชีวิตประจำวัน เช่น การรักษาความสะอาด ให้ คู่้นเคยกับการกระทำตามระเบียบง่าย ๆ เช่น การเคารพสิทธิ ก่อนหลัง จนเกิดเป็นนิสัย หรือตั้งใจฝึกความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น ไม่สร้างมลภาวะ เพื่อให้เหตุผลแนวคิดให้เด็กเข้าใจให้ มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีหิริ โอตตัปปะ เป็นกำลังใจให้ทำในสิ่งที่เหมาะที่ควร
- 5) ลดการชี้แนะ บังคับ สั่งสอนและอบรม เพราะวินัยที่เกิดจากการควบคุม บังคับ จากภายนอก มักไม่ถาวร ควรใช้หลักจิตวิทยาแบบมนุษยนิยมในการช่วยให้เด็กรู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง สร้างข้อตกลงด้วยตนเองและปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงด้วยความเต็มใจซึ่งเป็นวินัยในตนเอง
- 6) ควรรณรงค์ให้มีการสร้างวินัยโดยใช้สื่อต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน

สรุปได้ว่า การมีวินัย เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ที่ต้องกระทำและควรพัฒนาให้ ถูกวิธี วินัยที่ปลูกฝังให้กับเยาวชนควรเป็นวินัยที่เกิดขึ้นในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความ เต็มใจ และชื่นชอบมากกว่าวินัยที่มีรากฐานของคำสั่งบังคับหรือการลงโทษ ให้นักเรียนมีส่วนร่วม

การสร้างและรักษาวินัย

จรัสฯ แสงสว่าง (2559,น.22) ได้ให้แนวคิดและแนวทางในการสร้างวินัย สำหรับนักเรียนไว้ดังนี้

1) ผู้ใหญ่สามารถสร้างวินัยให้กับเด็กได้ คือ การทำตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ประพฤติ ปฏิบัติตน คอยชี้แนะ ตักเตือน รวมทั้งให้เหตุผลข้อดีข้อเสียของการประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ด้วย

2) ชั้นเรียนกับการสร้างวินัย ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ในชั้นเรียนครูต้อง ควบคุมเอาจริงกับระเบียบข้อบังคับ ถ้าทำผิดก็ลงโทษและทำอย่างต่อเนื่อง

3) กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสร้างนิสัย ในโรงเรียนประถมศึกษา ครูประจำชั้นมีความ ใกล้ชิดกับเด็กมากจึงเหมาะสมที่จะช่วยปลูกฝังและสร้างนิสัยให้กับเด็กในหลายโอกาสที่เอื้ออำนวย ให้โดยเฉพาะตอนเช้าหลังเคารพธงชาติ ซึ่ง โรงเรียนส่วนมากมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นกิจกรรม ที่ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ การปรับตัว ตลอดจนการฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ควรวาง โครงการอย่างมีจุดประสงค์และแนวปฏิบัติที่ ชัดเจน รวมทั้งมีการประเมินผล

4) ยึดระเบียบหลักการ ประชาธิปไตย สร้างวินัยตั้งแต่เริ่มแรกที่เด็กเข้ามาในสถานศึกษา ผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างวินัย คือครู ครูเป็นผู้กจติวิญญาณของสัตว์โลก ครูควรทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ครูควรส่งเสริม แนะนำ พัฒนาให้เด็กมีความใส่ใจด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม โดยหลงใหลในวัตถุ และแข็งเห็นคุณค่า การรักษาเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงาม

แนวทางการพัฒนาความประพฤติวินัยของนักเรียน

จรัสฯ แสงสว่าง (2559,น.23) ได้ให้แนวคิดและแนวทางในการพัฒนาความประพฤติของนักเรียนไว้ดังนี้

1) การทำให้เกิดพฤติกรรมโดยให้บุคคลรู้เห็นและปฏิบัติพฤติกรรมที่ดี เพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมเคยชินที่ดี

2) การใช้วัฒนธรรมในสังคมเป็นแนวปฏิบัติผสมผสานกับหลักการทำให้เป็นพฤติกรรม เคยชิน เช่น การทำความเคารพการไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เด็กทำได้โดยง่าย 3. การใช้ชอ็กร่วม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจพฤติกรรมและสติปัญญา ซึ่งเป็นหลักการ ทาง

การศึกษาและหลักการพัฒนาจริยธรรม คือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่จะกระทำมีความพึงพอใจและยอมรับในสิ่งที่จะกระทำ ย่อมนำไปสู่ความพร้อมในการกระทำ

3) การใช้แรงหนุนสภาพจิต เป็นการตั้งความมุ่งมั่นหรืออุดมการณ์และพยายามปฏิบัติ ตามเป้าหมายที่มุ่งมั่นไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปรียบเทียบ แม้ความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติ หากใช้มากเกินไปจะกลายเป็นคฤคหุหมิ่นผู้อื่น อันเกิดจากการเปรียบเทียบและพึงพากำลังใจยาก

4) การใช้กฎเกณฑ์บังคับเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดการมีวินัยในระยะหนึ่ง เมื่อไม่มีผู้ใด ควบคุมวินัยก็จะหายไป ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง

2.1.1 ด้านความรับผิดชอบตนเอง

ทศนียา แสันทิพย์ (2559, น.18) การมีวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกจากภายในจิตใจที่ได้รับการอบรมปลูกฝังซึมซับของมนุษย์ในสังคมด้วยความสมัครใจ และมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ดีซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความอดทน ความซื่อสัตย์ และการรักษาระเบียบใจซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ จะอยู่ติดตัวในแต่ละบุคคลตลอดไป

ทศนียา แสันทิพย์ (2559, น.33) การมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ ทุกคนที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม ละเอียดรอบคอบ เป็นคนซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เคารพกฎเกณฑ์ ตรงต่อเวลาและยอมรับการกระทำของตนเอง และปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

ฮาร์เทอร์ (Arthur, 1985, p.678) กล่าวว่า วินัยในตนเองคือความเคยชินจากการปฏิบัติในการควบคุมตัวเองท่ามกลางแรงกระตุ้นต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้รวมถึงการรู้จักลงโทษตนเองเมื่อกระทำผิดด้วย

บริสเบน (Brisbane, 1994, p.67) กล่าวถึงวินัยในตนเองว่า วินัยในตนเองเป็นเป้าหมายสูงสุดในการฝึกวินัย ต้องการให้ผู้ฝึกสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่าความสำคัญ และคุณค่าของการมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งที่ดีงามที่เกิดขึ้น กับบุคคลใดแล้วย่อมสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องทั้งด้านสติปัญญา รู้จักใช้เหตุผล การตัดสินใจการแก้ปัญหาด้วยตนเองด้านอารมณ์กล้าคิดกล้าแสดงออกมีความรับผิดชอบเคารพ สิทธิ ของผู้อื่นอันนำมาซึ่งความสุขความเจริญ และเกิดประสิทธิภาพต่อตนเองทั้งในหน้าที่การงาน และ ครอบครัวอันนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติให้มีความก้าวหน้าสืบไป และมีความมีวินัยในตนเองไม่ได้ติดต่อกันทางพันธุกรรม แต่เกิดจากพัฒนาการจากการเรียนรู้ การลอกเลียนแบบพฤติกรรม การเรียนรู้ ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ภายใต้กฎกติกาของสังคมที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเริ่มจากทารกที่เลียนแบบพฤติกรรมบุคคลที่อยู่แวดล้อมหรือบิดามารดาที่เลี้ยงดู หรือ เกิดพัฒนาการ ทางจริยธรรมตามอายุเกิดการเรียนรู้ว่าสิ่งใดควรทำไม่ควรทำ จากการได้รับการ ลงโทษหรือ การได้รับแรงเสริมหรือ ได้รับรางวัลจากพฤติกรรมที่พึงประสงค์จากบุคคลที่อยู่ แวดล้อมพฤติกรรม มีวินัยในตนเอง ความสามารถที่จะควบคุมตนเองให้อยู่ในบรรทัดฐานของสังคม ดังนั้น พฤติกรรม ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนั้นสามารถพัฒนาหรือฝึกฝนไปพร้อมกับ สติปัญญาของนักเรียนได้ ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง มาศึกษาคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และระดับชั้น ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู และปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อม เป็นต้น

องค์ประกอบของงานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ

จิรัชช แสงสว่าง (2559, น.14) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาวินัยของนักเรียน โรงเรียนตราษตระการคุณ จังหวัดตราด มีองค์ประกอบของงานวินัยนักเรียน 6 ด้านดังนี้ 1) ความ รับผิดชอบ 2) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านความซื่อสัตย์ 5) ด้านความ ตั้งใจ 6) ด้านความอดทน

ชลลดา สอนศิริ (2559, น.5) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความมีวินัยและแนวทางการเสริมสร้าง ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองขาม (ไตรราษฎร์อำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีองค์ประกอบของงานวินัยนักเรียน 6 ด้านดังนี้ 1) ความ รับผิดชอบ 2) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านความซื่อสัตย์ 5) ด้านความ ตั้งใจ 6) ด้านความอดทน

จิรัชช แสงสว่าง (2559,น.14) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามและ ละเอียดรอบคอบ อดทนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดและทันเวลา ยอมรับผลของการกระทำ ของตนเองและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ชลลดา สอนศิริ (2559,น.24) ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่รู้จักในหน้าที่ และปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความสนใจ ตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการติดตามผลงานที่ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย

ทัศนียา แสนทิพย์ (2559,น.11) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 มีองค์ประกอบงานวินัยนักเรียน 6 ด้านดังนี้ 1) ความรับผิดชอบ 2) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านความอดทน 5) ด้านความซื่อสัตย์ 6) ด้านการรักษาระเบียบใจ

สิริกร สีนสม (2557,น.10) ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นและความพยายามในการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนให้บรรลุผลสำเร็จ ยอมรับผลของการกระทำนั้น ๆ ทั้งด้านดีและด้านเสีย พร้อมที่จะปรับปรุงงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยความรับผิดชอบนั้นจะเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยไม่ต้องการบังคับจากบุคคลอื่น

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลซึ่งแสดงออกโดยใช้ความสนใจ เอาใจใส่ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียรพยายาม เพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งให้ความสำคัญที่จะกระทำตามคำพูดที่ได้เคยให้คำมั่นไว้ มีความซื่อสัตย์ เคารพต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ รู้จักหน้าที่ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนยอมรับ ผลของการกระทำของตนด้วยความเต็มใจ แม้ว่าผลที่ปรากฏออกมาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ก็ตาม และพร้อมที่จะมุ่งมั่นแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.1.2 ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

ชลลดา สอนศิริ (2559,น.7) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความซื่อตรง มั่นคงอยู่ในศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความสุจริตทางกายทางวาจา และทางใจซึ่งความ

ชื่อเสียงนี้จะไม่ทำให้บุคคล รอบข้างของเราเดือดร้อนและแล้วความชื่อเสียงนั้นก็จะเป็นที่มาซึ่งความเจริญของบ้านเมือง

ทัศนียา แสันทิพย์ (2559, น.38) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความชื่อเสียง หมายถึง การกระทำที่ซื่อตรงและจริงใจ ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งตนเอง ผู้อื่นรวมทั้งหน้าที่การงานและสังคม

ชุตินา สัจจานนท์ (2558, น.88-89) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความชื่อเสียงสุจริต คือ การประพฤติปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์ ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้า และลับหลัง และยังกล่าวอีกว่า ชื่อเสียง ยังหมายรวมถึง ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ความสุจริตต่ออาชีพ ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังรวมทั้งซื่อตรงต่อผู้อื่น จักเป็นที่เชื่อถือ เคารพนับถือในสังคม

สรุปได้ว่าการมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบทุกคนที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามละเอียดรอบคอบเป็นคนซื่อสัตย์ต่อหน้าที่เคารพกฎเกณฑ์ตรงต่อเวลา และยอมรับการกระทำของตนเองและปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ ๆ

2.1.3 ด้านความตั้งใจ

ชลลดา สอนศิริ (2559, น.28) ความตั้งใจ หมายถึง ความพยายาม ความสนใจ เอาใจใส่ กระตือรือร้นในการทำงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอโดยไม่มีใครบังคับ จากพฤติกรรมที่แสดงออกหมายถึงความตั้งใจทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ

จิรัชช แสงสว่าง (2559, น.16) กล่าวว่า ความตั้งใจ คือ ความพยายามปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างสม่ำเสมอ โดยมี ความสนใจ มีกระตือรือร้นในการทำงาน และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ โดยมีพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรมีดังนี้

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างสม่ำเสมอโดยไม่มีใครบังคับ
- 2) มีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงาน ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และเข้าร่วม กิจกรรม ที่คนมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจ
- 3) มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สิริกร สีนสม (2557,น.10) ความตั้งใจ หมายถึง ความสนใจมุ่งมั่นที่จะประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เช่น การพยายามทำการบ้านส่งครูอย่างสม่ำเสมอ การวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ และการพยายามทำให้เป็นไปตามแผน

สรุปได้ว่า ความตั้งใจ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีการรู้จักควบคุมจิตใจและอารมณ์ให้อยู่ในกรอบ และระเบียบที่ดีงาม

2.1.4 ด้านความอดทน

กรมวิชาการ (2542,น.6) ให้ความหมายความอดทนที่มีต่องานที่ทำหมายถึงทำงานหนึ่ง ๆ อย่างต่อเนื่องหรือเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อหน่ายไม่ท้อใจไม่ขอให้คนอื่นช่วยเหลือหากยังอยู่ในสภาพที่ตนเองยังพอทำงานได้โดยเน้นหนักไปในแนวทางของความอดทนที่ต้องเข้มแข็งทางกายเป็นหลักและความอดทนทางจิตหรืออารมณ์ที่มีต่องานที่ทำซึ่งเกิดจากการใช้ถ้อยคำทางลบของบุคคลอื่น

จิรัชช แสงสว่าง (2559,น.16) กล่าวว่า ความอดทน คือ ความพยายามอย่างเข้มแข็งหนักแน่น มั่นคงของจิตใจ และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีความมั่นคงในอารมณ์ สามารถ ควบคุมอารมณ์ได้อย่างมีเหตุมีผลไม่ทอดทิ้งหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรคใด ๆ

ชลลดา สอนศิริ (2559,น. 29) ความอดทนหมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และจิตใจมีความหนักแน่น อดทน อดกลั้นต่อความยากลำบากและอุปสรรคของงาน

ทัศนียา แสนทิพย์ (2559,น.37) ความอดทน หมายถึง การปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีความมั่นคงอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองใช้สติปัญญาในการควบคุมอารมณ์เป็นคนมีเหตุผลไม่ทอดทิ้งยอมแพ้ เอาชนะอุปสรรค เพื่อเกิดความสำเร็จในงาน

สิริกร สีนสม (2557,น.10) ความอดทน หมายถึง ความเข้มแข็งของจิตใจในการห้ามตัวเองไม่ให้ประพฤดิชั่ว มุ่งมั่นทำความดี มีความตั้งใจ มีความเพียรพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จถึงแม้งานนั้นจะยุ่งยากหรือต้องผ่านความลำบากก็ตาม

สรุปได้ว่า ความอดทน หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความเข้มแข็ง หนักแน่น ทนทาน ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถยืนหยัดต่อสู้กับการกระทบกระทั่งของเหตุการณ์ หรืออุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนความยากลำบาก คำวิพากษ์วิจารณ์ที่ทำให้เจ็บแค้นได้โดยไม่แสดงอาการ หวั่นไหวหรือย่อท้อ มีความสามารถควบคุมการกระทำของตนให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมสามารถยอมรับได้ โดยการใช้สติปัญญาควบคุมตนเองให้อยู่ในอำนาจของเหตุผล

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของควมมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบของนักเรียน
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

องค์ประกอบ	ทัศนยา แสนทิพย์, 2559	จิรัชช เสงสว่าง, 2559	สิริกร ลินสม, 2558	ชลดา สอนศิริ, 2559	ความถี่
1. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง	✓	✓	✓	✓	4
3. ความรับผิดชอบต่อความอดทน	✓	✓	✓	✓	4
4. ความรับผิดชอบต่อความตั้งใจ		✓	✓	✓	3
2. ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน	✓				1

2.2 หลักการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย (2550, น.62-80) กล่าวว่า การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจะอยู่บนพื้นฐานหลักการ 2 ประการ คือ หลักความแตกต่าง (Discrepancy) และหลักความสำคัญ (Importance) จากหลักการทั้ง 2 หลักการในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น กระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นโดยทั่วไปควรประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่จำแนกออกได้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be)
- 2) การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is)

3) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 1 และข้อ 2 และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป็นความต้องการจำเป็น

4) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ 3 และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น

5) การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 4

นอกจากนักวิจัยต้องใช้หลักการทั้งสองหลักที่กล่าวมาข้างต้น ยังต้องคำนึงถึงประเด็นที่ส่งผลต่อการกำหนดขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดขอบเขตการวิจัย ระดับของความต้องการจำเป็น ประเภทของความต้องการจำเป็นและการกำหนดแนวคิดที่ใช้ในการแปลความหมายเกี่ยวกับผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับ

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดในองค์กร การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความต้องการจำเป็นนั้นๆ และการกำหนดแนวทางการแก้ไข (Needs Solution) เพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นให้หมดไป โดยมีการประเมินขั้นสรุปสุดท้ายว่าทางเลือกใดที่สมควรนำไปปฏิบัติมากที่สุด ผลการวิจัยในทุกขั้นตอนจะให้ข้อมูลที่รองรับการตัดสินใจของผู้บริการ

2.2.1 วิธีการใช้ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น สุวิมล ว่องวาณิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2550, น.62-80) ได้จำแนกวิธีการที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นดังต่อไปนี้

2.2.1.1 การสำรวจ

การระบุความต้องการจำเป็นที่ดำเนินการส่วนใหญ่ใช้วิธีการสำรวจเรียกว่า การสำรวจความต้องการจำเป็น (Needs Survey) วิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ทั้งสามวิธีนี้ นักวิจัยใช้ทั่วไปมีความคุ้นเคยกันดี เนื่องจากวิธีการวิจัยพื้นฐานสามารถดำเนินการได้ไม่ยาก หลังจากกำหนดประเด็นวิจัยว่าจะประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อจุดมุ่งหมายใด และระบุประเภทความต้องการจำเป็นได้แล้ว นักวิจัยทำการออกแบบ

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล ขั้นตอนสำคัญของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นสำหรับการวิจัยสำรวจ คือ การนิยามความต้องการจำเป็นว่าจะใช้นิยามความแตกต่าง (Discrepancy Definition) หรือนิยามการแก้ปัญหา (Solution Definition) ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย (Needs Prioritization)

2.2.1.2 การใช้แบบสอบถาม

วิธีการที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้แบบสอบถามสามารถทำได้ทางไปรษณีย์ การสอบถามทางโทรศัพท์ การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ถือว่าเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่เน้นการศึกษา จากกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่และกว้าง และลักษณะของข้อมูลที่ได้เป็นการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นตามการรับรู้ของผู้ตอบ ความต้องการจำเป็นที่กำหนดด้วยวิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถามเป็นความต้องการจำเป็นระดับกลุ่มบุคคลหรือระดับองค์กรไม่ใช่ระดับบุคคล จุดมุ่งหมายของการสำรวจสามารถนำไปใช้กับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ แต่ผลการประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับจะนำไปใช้ได้กับการพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กรมากกว่าการพัฒนารายบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการระบุความต้องการจำเป็นด้วยแบบสอบถามส่วนใหญ่กำหนดรูปแบบการตอบเป็นมาตรฐานประมาณค่าซึ่งมีทั้งการตอบสนองเดี่ยว (Single Response Format) และรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual Response Format) โดยให้กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลทั้งสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังที่จะให้เป็น

2.2.1.3 การสัมภาษณ์

วิธีการสำรวจด้วยการสัมภาษณ์นับเป็นส่วนหนึ่งที่คนส่วนใหญ่นิยมใช้ เช่นเดียวกับแบบสอบถาม เพราะกระบวนการเก็บข้อมูลดำเนินการได้ง่าย ไม่ซับซ้อนแต่จะใช้เวลาในการเก็บข้อมูล เนื่องจากต้องใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล วิธีการสัมภาษณ์สามารถใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ แต่ทั้งนี้ต้องมีการเลือกบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ให้เป็นผู้ที่เข้าใจสภาพบริบทขององค์กร หรือสถานการณ์ที่ต้องการประเมินความต้องการ

ประเมินความต้องการจำเป็นนอกจากนี้ นักวิจัยต้องมั่นใจคุณภาพของผู้สัมภาษณ์การมีทักษะความสามารถในการซักถามความจริงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์

2.2.1.4 การสังเกต

การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้การสังเกตจะมีปริมาณการนำไปใช้น้อยกว่าการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เนื่องจากสิ้นเปลืองเวลาในการเก็บข้อมูลที่กำหนดช่วงเวลาที่นานพอสมควรจนกว่าจะได้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริง ใช้เวลาบันทึกข้อมูลนานกว่า บันทึกข้อมูลยากกว่า และมีการซับซ้อนในการบันทึกข้อมูลมากกว่า นักวิจัยส่วนใหญ่จึงใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลเสริม หรือเป็นข้อมูลประกอบข้อมูลจากแหล่งอื่น นอกจากวิธีการสังเกตมักจะทำได้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีขนาดเล็ก หากกลุ่มผู้เป็นเป้าหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นมีระดับกว้าง วิธีการสังเกตก็จะไม่ค่อยเหมาะสม ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะนำไปใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) ส่วนใช้วิธีการสังเกตเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นอาจมีข้อจำกัด ขึ้นอยู่กับบางประเด็นปัญหา หรือบางสถานการณ์ และยังเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา และเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตไม่ใช่วิธีการที่จะให้ข้อมูลประเภทนี้ได้ดี

2.2.2 การจัดลำดับความสำคัญ

การจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) ของความต้องการจำเป็น เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์หาสาเหตุและการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย (สุวิมล ว่องวานิชและ นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2550, น.62-80) วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือการระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน ภายใต้งานไขว้ทรัพยากรที่มีจำกัด เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลของการตอบสนองแบบคู่ วิธีที่ใช้หลักประเมินแตกต่าง วิธีการที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างพบว่า เป็นที่นิยมกันมาก เป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่างมีวิธี ดังนี้

2.2.2.1 วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores

$$MDF = I - D$$

ข้อดีของการใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญตามผลต่างของค่าเฉลี่ย คือ เป็นวิธีที่สามารถวิเคราะห์ได้ง่าย ไม่ต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง สามารถวิเคราะห์ด้วยมือ และเป็นที่น่าสนใจง่าย ข้อเสียของวิธีนี้คือ บางครั้งความต้องการหลายข้อมีคะแนนความแตกต่าง (Difference Scores) เท่ากัน ทำให้มีการตีความว่าเป็นความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญเท่ากันโดยมาได้ให้ความสนใจกับระดับสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็นว่ามากหรือน้อย

2.2.2.2 วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุด และสูงสุดได้ Lane, Crofton, and Hall (1983 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2550, น.62-80) ได้สร้างดัชนีชื่อว่า Priority Needs Index (PNI) ซึ่งตัดแปลงวิธีการจัดเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (Mean Difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I-D) \times I$$

2.2.2.3 วิธี Modified Priority Needs Index : PNI_{modified} เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550)

$$(PNI_{\text{modified}}) = \frac{(I - D)}{D}$$

PNI	แทน	ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I	แทน	คะแนนเฉลี่ยตามสภาพที่คาดหวัง
D	แทน	คะแนนเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน

2.2.2.4 การวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง (หรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็น) และสภาพที่เกิดขึ้นจริงจุดที่ใช้ในการแบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง – ต่ำ ที่กำหนด หรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจัดตัด (Cat – Off Score)

2.2.3 เกณฑ์การประเมินความต้องการจำเป็น

Khong-ngama, Wongwanichb, and Piromsombatc (2013) จากการศึกษา Principals' and Teachers' Use of Evaluation Results for Student Learning in Science พบว่า เกณฑ์การประเมินความต้องการจำเป็นนำมาใช้โดย สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2550) ได้กำหนดค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ไว้ว่า รายการที่มีค่าน้อย .30 หรือ 30 % ที่มีความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน

สำหรับการศึกษานี้ผู้วิจัยยึดหลัก วิธี Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$ เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมของ สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้อกรจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2550)

$$(PNI_{modified}) = \frac{(I - D)}{D}$$

PNI	แทน	ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I	แทน	คะแนนเฉลี่ยตามสภาพที่คาดหวัง
D	แทน	คะแนนเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน

ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือการระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาก่อนภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มีจำกัด

2.3 บริบทของการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เดิมมีสถานที่ตั้งสำนักงานอยู่ ณ ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านซ้ายติดกับจวนผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ด้านขวาติดกับที่ดินจังหวัดปทุมธานี ด้านหน้าเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา สำนักงานเป็นอาคาร คสล.2ชั้น มีสภาพเก่าทรุดโทรม ต่อมาในปี พ.ศ.2544 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการก่อสร้างอาคารสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งใหม่งบประมาณ 39, 800,000 บาท (สามสิบเก้าล้านแปดแสนบาทถ้วน) โดยก่อสร้าง ณ บริเวณศูนย์เครื่องจักรกล หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านฉาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีบนเนื้อที่ 9 ไร่การจัดรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงแก้ไข และวิวัฒนาการมาตามลำดับ โดยจัดให้มีสภาจังหวัด ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ฐานะของสภาจังหวัดขณะนั้น มีลักษณะเป็นองค์การแทนประชาชน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่คณะกรรมการจังหวัด ยังมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นตามกฎหมาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481ขึ้น โดยมีความประสงค์ที่จะแยกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะสำหรับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ นั้น ยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะ และ บทบาทของสภาจังหวัดไปจากเดิม กล่าวคือสภาจังหวัดยังคงทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของคณะกรรมการจังหวัดเท่านั้น จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้า ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบบริหารราชการในส่วนจังหวัดของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ โดยตรงแทนคณะกรรมการจังหวัดเดิม โดยผลแห่งพระราชบัญญัติฯ นี้ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เนื่องจากบทบาทและการดำเนินงานของสภาจังหวัดในฐานะที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้คำแนะนำ และควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของจังหวัด ไม่สู้จะได้ผลตามความมุ่งหมายเท่าใดนัก จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับปรุงบทบาทของสภาจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการปกครองตนเองยิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. 2498 อันมีผลให้เกิด “องค์การบริหารส่วนจังหวัด” ขึ้นตามกฎหมาย โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกจากจังหวัดใน

ฐานที่เป็นราชการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ต่อมาได้มีการประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เมื่อสภาจังหวัดแปรสภาพมาเป็นสภาการปกครองท้องถิ่น จึงมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจอำนาจหน้าที่และบทบาทของสภาจังหวัด จากอดีตถึงปัจจุบัน จึงขอแบ่งระยะวิวัฒนาการของสภาจังหวัดออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

2.3.1 ในอดีต (พ.ศ.2476 – 2498)

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 ที่ได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 ซึ่งนับเป็นจุดกำเนิดและรากฐานของการพัฒนาที่ทำให้มีหน่วยงานปกครองท้องถิ่นในรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น จนถึงปี พ.ศ. 2498 นั้น อาจกล่าวโดยสรุปถึงฐานะอำนาจหน้าที่บทบาทของสภาจังหวัดได้ว่ามีลักษณะดังนี้ ฐานะสภาจังหวัดในขณะนั้นก็ยังมิได้มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นและเป็นนิติบุคคล ที่แตกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาค ตามกฎหมายเป็นเพียงองค์กรตัวแทนประชาชนรูปแบบหนึ่ง ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก่จังหวัด ซึ่งพระราชบัญญัติบริหารราชการแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 กำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยราชการบริหารภูมิภาค อำนาจการบริหารงานในจังหวัดอยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการจังหวัดซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานสภาจังหวัดจึงมีบทบาทเป็นเพียงที่ปรึกษาเกี่ยวกับกิจการของสภาจังหวัดแก่คณะกรรมการจังหวัด และคณะกรรมการจังหวัดไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามเสมอไป จนกระทั่งในปี 2495 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนแผ่นดิน กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สภาจังหวัดจึงเปลี่ยนบทบาทจากสภาที่ปรึกษาของกรรมการจังหวัด มาเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 มาตรา 25 ได้กำหนดให้สภาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ตรวจสอบและรายงานเรื่องงบประมาณที่ทางจังหวัดตั้งขึ้น และสอบสวนการคลังทางจังหวัดตามระเบียบ ซึ่งจะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้
- 2) แบ่งสรรเงินทุนอุดหนุนของรัฐบาลระหว่างบรรดาเทศบาลในจังหวัด
- 3) เสนอข้อแนะนำและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการจังหวัดในกิจการจังหวัดดังต่อไปนี้

(1) การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

- (2) การประถมศึกษาและอาชีวศึกษา
- (3) การป้องกันโรค การบำบัดโรค การจัดตั้งและบำรุง

สถานพยาบาล

- (4) การจัดให้มีและบำรุงทางบก ทางน้ำ
- (5) การกสิกรรมและการขนส่ง
- (6) การเก็บภาษีอากรโดยตรง ซึ่งจะเป็นรายได้ส่วนจังหวัด
- (7) การเปลี่ยนแปลงเขตหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และเขตเทศบาล

4) ให้คำปรึกษาในกิจการที่คณะกรรมการจังหวัดร้องขอ

2.3.2 ในปี (พ.ศ.2498-2540)

การจัดตั้งและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และในพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา และการส่งเสริมวัฒนธรรม การสาธารณสุข การป้องกันโรค การบำบัดโรค และการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังอาจทำกิจการซึ่งอยู่นอกเขตในเมื่อกิจการนั้นจำเป็นต้องทำ และเป็นกรเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตของตน โดยได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัดหรือสภาตำบลที่เกี่ยวข้องนั้น และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2.3.3 ปี (พ.ศ. 2540 – ปัจจุบัน)

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 62 ก ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2540 โดยใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 เป็นต้นมาพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กล่าวถึงระเบียบวิธีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแทนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498

สำหรับเหตุผลของการใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติ ซึ่งระบุว่า โดยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ทั้งจังหวัดที่อยู่นอกเขต สุขาภิบาลและเทศบาล เมื่อได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ออกใช้บังคับเพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการนี้สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากจะพิจารณาในเหตุผลของพระราชบัญญัติแล้ว จากบันทึกการประชุม คณะกรรมาธิการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ครั้งที่ 2 วันที่ 13 มีนาคม 2540 ที่ประชุมได้อภิปรายประเด็นวัตถุประสงค์ของการออกกฎหมาย สรุปว่า

- 1) เพื่อจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันมีปัญหาด้านการบริหารการจัดการด้านพื้นที่ และรายได้เข้าซ้อน
- 2) เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนตามการเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการขยายความเจริญเติบโตของแต่ละท้องถิ่น
- 3) เพื่อเป็นการถ่ายโอนอำนาจการปกครองส่วนภูมิภาคมาสู่ท้องถิ่น โดยให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ในการประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการประสานกับรัฐบาลและตัวแทนหน่วยงานของรัฐ

การถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณที่เคยอยู่ในภูมิภาค ไปอยู่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น โดยจะเพิ่มอิสระให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้นด้วย โดยการลดการกำกับดูแลจากส่วนกลางลง

รูปที่ 2.1 แผนภูมิโครงสร้างส่วนราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
ที่มา: องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี, 2562จ

ทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จากการที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 17 (16) บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งอาจดำเนินการด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นมาใหม่ หรือขอรับการถ่ายโอนสถานศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมาดำเนินการ ทั้งนี้ โดยในปีการศึกษา 2552 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ได้ยื่นขอถ่ายโอนโรงเรียนวัดป่าจิว (ระดับประถมศึกษา) และโรงเรียนสามโคก (ระดับมัธยมศึกษา) ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานีมาดำเนินการ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนทั้งสองให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนแห่งความปลอดภัย โรงเรียนมาตรฐานคุณภาพ มีความเป็นเลิศด้านภาษา ดนตรี กีฬา วิชาชีพ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อนุมัติการถ่ายโอนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศษ.04003/32 ลงวันที่ 9 เมษายน 2552 ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาทั้ง 2 แห่ง มีความพร้อมและสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ทันที ในปีการศึกษา 2552 จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี, 2562ก)

2.4 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภัญญา วรน้อยพินิจ, ปราโมทย์ จันทร์เรือง, และเนติ เฉลยวาเรศ (2558,น.บ.ทศคัย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรม ด้านระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรม ด้านระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งโพวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้สุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) หลักสูตรฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรม ด้านระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบสอบถาม 4) แบบทดสอบวัดการสืให้เหตุผลเชิงคุณธรรม จริยธรรม ด้านระเบียบวินัย และด้านความรับผิดชอบ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.775 5) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.751 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และการทดสอบผลการวิจัยพบว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสอบถามนักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรม ด้านระเบียบวินัย และความรับผิดชอบขึ้น เนื่องจากโรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่มีความพร้อมต่อการทำหน้าที่โดยตรงในการหล่อหลอม ก่อผลึก และปลูกฝังพัฒนาเด็กและเยาวชนและประชาชนในชาติ เนื้อหาที่ต้องการให้พัฒนาในเรื่อง ระเบียบวินัย เกี่ยวกับกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับที่โรงเรียนกำหนดขึ้น เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการควบคุม และส่งเสริมพฤติกรรมของเด็กให้ปฏิบัติตามเพื่อความสงบสุขของโรงเรียน และเพื่อพัฒนานิสัยที่ดีงามให้เกิดขึ้นและติดตัวเด็กต่อไป เช่น การแต่งเครื่องแบบอย่างถูกต้องไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น ไม่ทะเลาะวิวาทหรือมีส่วนร่วมในการทะเลาะวิวาทจนแตกความสามัคคี การเข้าคิวก่อน-หลัง การทิ้งขยะให้ลงถัง และตรงต่อเวลาเป็นต้น และเรื่องความรับผิดชอบ ให้นั้นความรับผิดชอบที่ตนเองได้กระทำลงไป เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ไว้วางใจได้สามารถทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความพากเพียรพยายาม และความละเอียดรอบคอบ รวมทั้งรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน ยอมรับผลการกระทำของตนทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย ทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สุปชัย โกสินาม, วรวรรณ อุบลเลิศ, และสุทัศน์ แก้วคำ (2558,น.บ.ทศด้อย) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ประการแรก เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ในการดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี ประการสอง ดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนจำนวน 38 คน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจำนวน 4 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 32 คน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ กำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ได้มา โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ได้แก่ แบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์โดยการพรรณนาวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองฮี มีปัญหาเกี่ยวกับวินัยความรับผิดชอบของนักเรียนที่ปรากฏในปัจจุบันคือ นักเรียนยังมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบไม่เป็นที่น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็นความรับผิดชอบด้านการแต่งกายไม่ถูกต้อง ตามระเบียบของโรงเรียน การไม่มีความกระตือรือร้นในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง มีการหยอกล้อคุยกันเสียงดังขณะเข้าแถว และในเวลาทำกิจกรรมต่างๆ และขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม 2) ผลดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองฮี โดยใช้กิจกรรมการณรงค์ แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ กิจกรรมรณรงค์ความซื่อสัตย์ กิจกรรมรณรงค์ความตรงต่อเวลา กิจกรรมรณรงค์ปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียน กิจกรรมแบ่งเขตรับผิดชอบภายในโรงเรียน และกิจกรรมประกวดห้องเรียนสะอาด ผลการวิเคราะห์ การสังเกต การจัดกิจกรรมรณรงค์ การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนบ้านหนองฮี มีการปฏิบัติโดยรวมคิดเป็นค่าความถี่ 96.51 ผลการจัดกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดของร่างกายของโรงเรียนบ้านหนองฮี มีการปฏิบัติรวมคิดเป็นค่าความถี่ 98.36 ผลการจัดกิจกรรมรณรงค์แบ่งเขตรับผิดชอบภายใน โรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองฮี โดยรวมคิดเป็นความถี่ 98.36 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90 ขึ้นไป ส่วนการประเมินพฤติกรรมนักเรียนโดยส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ 3) ผลการประเมินผลการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี โดยส่วนรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีการจำแนกรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ทรงผม ไม่ยาวเกินกว่าที่ระเบียบของโรงเรียนกำหนดไว้ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นอย่างตั้งใจ และเข้าชั้นเรียนอย่าง

สม่ำเสมอและส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามหน้าที่ของตนเอง

ชลลดา สอนศิริ (2559,น.บ.ทศด้อย) ศึกษาเรื่อง ความมีวินัยและแนวทางการเสริมสร้าง ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์ออรุ่ง) สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์ออรุ่ง) สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศและระดับชั้นของนักเรียน และศึกษาแนว ทางการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์ออรุ่ง) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์ออรุ่ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกราย ข้อ .21 - .65 และมีค่าความเชื่อมั่น .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทร ราษฎร์ออรุ่ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 6 ด้าน โดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความมีวินัยใน ตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์ออรุ่ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ 3. ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์ออรุ่ง) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) แนวทางการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองกิจกรรมที่ส่งเสริมความ มีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์ออรุ่ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ควรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง เรียงลำดับ คะแนนจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ กิจกรรมค่ายลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมค่ายคุณธรรม และกิจกรรมการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ

ทัศนียา แสนทิพย์ (2559,น.บ.ทศด้อย) ศึกษาเรื่องการศึกษาความมีวินัยในตนเองของ นักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำแนกตามเพศและระดับชั้นการศึกษา โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จากนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 120 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 45 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) อยู่ระหว่าง 25 ถึง 76 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ ความแปรปรวน (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2558 โดยรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย จากมากไปน้อยได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านการรักษา ระเบียบใน 2) ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2558 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยนักเรียนหญิงมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนชาย

หรรทราย อ่อนอาจ (2556,น.บ.ทคัลย่อ) ศึกษาปัญหาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี พบว่า ผลการวิจัยปัญหาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย เพศหญิงมีวินัยในตนเองมากกว่าเพศชาย

อมรรัตน์ พันธ์นาชี (2557,น.บ.ทคัลย่อ) ศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา จังหวัด ระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ผลการวิจัยพบว่า การมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยรวมและรายด้าน ส่วนใหญ่มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมาก โดย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรับผิดชอบด้านความซื่อสัตย์ ด้าน ความเชื่อมั่นในตนเอง

สิริกร สีนสม (2557,น.บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนตามสถานภาพของครอบครัว 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพการอบรมเลี้ยงดู และด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) เพื่อศึกษาชุดปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น และ 5) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 191 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 191 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนนทบุรี จาก 14 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ครูฝ่ายปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 112 คน จาก 14 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน One-way ANOVA F-test สถิติทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) คัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่สัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์โดยใช้วิธี Eater เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติศึกษาพบว่า ระดับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า นักเรียนมีวินัยด้านพฤติกรรมในห้องเรียนและด้านพฤติกรรมทั่วไปในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

เสถียร วุฒิ พลคือ (2556,น.53) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการสร้างเสริมวินัยด้านการรักษาความสะอาดของโรงเรียนเทศบาล 1 ศรีกิตติวรรณนุสรณ์ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ศึกษาพบว่าแนวทางการพัฒนาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 ศรีกิตติวรรณนุสรณ์ ด้านการทิ้งขยะต้องสร้างความตระหนักและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครูเพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติเหมือนกัน ด้านการแต่งกายต้องจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนและมีการนิเทศติดตามและด้านความสะอาดของร่างกาย

ต้องประชุมชี้แจงพร้อมจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ถึงการนำแฟ้ม คำนิยมจากสื่อต่างๆ มาบริโภคทำให้มีผลกระทบทางลบแก่นักเรียนในการดำรงชีวิต

Chusorn, Thawinkarna, and Ngang (2017,pp.20-29) ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 โดยใช้วิธีการพหุกรณี พบว่า แนวทางการพัฒนาสำหรับผู้บริหาร โดยผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในการบริหารการบริหารโรงเรียน ร่วมจัดทำแผนพัฒนาวิชาการ ตามแผนควรเป็นไปตามแนวคิดของการประหยัดความคุ้มค่าและผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรประชุมกันเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจที่จะรวม SEP ในงานบริหารทั้งหมด จากนั้นจะนำนโยบายไปปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน ควรมีการติดตามงานในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ไม่มีประสิทธิภาพสำหรับการปรับปรุงก่อนที่จะทำงานในปีต่อไป ดำเนินการติดตามการดำเนินโครงการ / โครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการทางวิชาการของ SEP กับกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลเพื่อพัฒนาโปรแกรมตามวัตถุประสงค์ต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายโดยเก็บข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน 305 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่ม ข้อมูลองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พ.ศ.2561

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน 305 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป ระดับความเชื่อมั่น 95% (Precision Levels Where Confidence Level is 95% and $P=0.05$. Sample Size (n) for Precision (e) of $\pm 5\%$) (Yamane, 1967, as cited in Israel, 2003,p.3)

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	ประชากรผู้ให้ข้อมูล (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล (คน)
โรงเรียนสามโคก	250	140
โรงเรียนวัดป่าแก้ว	55	32
รวม	305	172

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุราชการ วุฒิสึกษา สูงสุดตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง 2) ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน 3) ความรับผิดชอบต่อความอดทน 4) ความรับผิดชอบต่อความตั้งใจ

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ เป็นดังนี้ Likert, 1932, as cited in Dwyer, 1993,pp.12-13)

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นการพัฒนางานวิทยนักรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

3.3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

3.3.3 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม (Test Blueprint) ที่กำหนดไว้

3.3.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างที่กำหนดไว้

3.3.5 นำโครงร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ความชัดเจนของภาษา และอื่นๆ

3.3.6 นำโครงร่างแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประเมินความสอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะ และข้อคำถามของตัวแปรแต่ละตัวแปร จากนั้นนำผลการประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) หรือค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ

คำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถามด้วยการนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาแปลงเป็นคะแนนได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

3.3.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปเก็บข้อมูล โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมพิจารณา

3.3.8 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปทำการทดลองใช้ (Tryout) กับครูผู้สอนจำนวน 30 ฉบับ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient: α) ของครอนบาค (Cronbach) ค่าความเที่ยงแบบสอบถามที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.981 และแบบสอบถาม ชุดที่เป็นจริง เท่ากับ 0.977

3.3.9 ปรับปรุงเครื่องมือแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้งจนกระทั่งผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.10 สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และจัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานนิพนธ์นักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามองค์ประกอบ 4 ด้านซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ติดต่อประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อ ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 นำแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องเหมาะสมของข้อมูล และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการวิเคราะห์โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติ/พฤติกรรมตามสภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนางานวินัยนักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ดังนี้

วิเคราะห์สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยสถิติบรรยาย โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถาม Likert, 1932, as cited in Dwyer, 1993, pp. 12-13)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรม/ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Modified Priority Needs Index: $PNI_{modified}$ เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: $PNI_{modified}$ ที่ปรับปรุงโดย สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2550) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นจริง โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$(PNI_{modified}) = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ $PNI_{modified}$ หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I (Important) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์

D (Degree of success) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในวิจัยนี้ ผู้วิจัยจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ที่นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550, น.58) ได้ปรับปรุงจากวิธี Priority Needs Index (PNI) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับสภาพที่พึงประสงค์ (D) หารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับของสภาพที่เป็นจริง เพื่อให้เป็นคะแนนมาตรฐาน วิธี $PNI_{modified}$ มีข้อดี คือ คำนวณง่ายให้ข้อสรุปที่ดี และเมื่อถ่วงน้ำหนักจะทำให้ได้ความแตกต่างที่ชัดเจนขึ้น และผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระบุระดับความต้องการจำเป็นด้วยค่า $PNI_{modified}$ เป็นรายชื่อที่มีค่า $PNI_{modified}$ มาก แสดงว่า มีความจำเป็นในระดับมากกว่าชื่อที่มีค่า $PNI_{modified}$ น้อย ความต้องการที่มีค่า $PNI_{modified}$ มาก จึงควรนำมาให้ความสำคัญนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา ก่อนในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นคำถามที่ได้จากข้อค้นพบจากขั้นตอนที่ 1 โดยนำผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ไว้ว่า รายการที่มีค่าน้อย .30 หรือ 30% มีความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจำนวน 2 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 172 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการโดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S.D. หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

PNI_{modified} หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I (Important) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง

D (Degree of success) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

4.1 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับสถานภาพของครูทั้ง 2 โรงเรียน ในด้าน เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

		(n=172)	
		ปัจจัยส่วนบุคคล	ร้อยละ
เพศ	ชาย	66	38.5
	หญิง	106	61.5
	รวม	172	100
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	2	0.6
	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	3	1.2
	หัวหน้ากลุ่มงาน	7	3.6
	ครูประจำชั้น	160	94.7
	รวม	172	100
อายุ	25 – 30 ปี	99	58.6
	31 – 40 ปี	53	30.8
	41 – 50 ปี	14	7.7
	51 – 60 ปี	6	3.0
	มากกว่า 60 ปี	0	0
	รวม	172	100

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

		(n=172)	
	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
	ปริญญาตรี	154	91.1
	สูงกว่าปริญญาตรี	5	2.4
	ปริญญาโท	13	6.5
	ปริญญาเอก	0	0
	รวม	172	100
ประสบการณ์ ในการทำงาน	ไม่เกิน 5 ปี	88	52.1
	6 – 10 ปี	61	36.1
	11 – 15 ปี	14	8.3
	16 – 20 ปี	4	1.8
	21 – 25 ปี	2	0.6
	ตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป	3	1.2
	รวม	172	100
ขนาดของสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	0	0
	ขนาดใหญ่	172	172
	รวม	172	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 มีตำแหน่งครูประจำชั้น 160 คน คิดเป็นร้อยละ 94.7 มีอายุ 25 – 30 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 91.1 ประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 ขนาดของโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.1.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์โดยวิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ซึ่งเป็นดัชนีที่จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่างและสูตรการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสภาพความเป็นจริง (I) และสภาพที่พึงประสงค์ในปัจจุบัน (D) หารด้วยค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำไปจัดเรียงลำดับความสำคัญ โดยเรียงลำดับจากค่ามากไปหาน้อย มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$(PNI_{\text{modified}}) = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ	PNI_{modified}	หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง
	D	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

จากการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลและการจัดลำดับความต้องการจำเป็นยึดตามกรอบแนวคิดของ สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2550) ได้กำหนดค่าดัชนีลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ไว้ว่า รายการที่มีค่าอย่างน้อย .30 หรือ 30% ที่มีความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อนปรากฏผลดังตาราง

ตารางที่ 4.2 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยด้าน
ความรับผิดชอบของนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ปทุมธานี ในภาพรวม

(n=172)

การพัฒนางานวินัยด้าน ความรับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.88	0.70	มาก	4.81	0.35	มากที่สุด	0.240	4
2. ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน	3.83	0.65	มาก	4.85	0.30	มากที่สุด	0.265	3
3. ด้านความอดทน	3.64	0.71	มาก	4.87	0.28	มากที่สุด	0.336	1
4. ด้านความตั้งใจ	3.68	0.70	มาก	4.87	0.28	มากที่สุด	0.324	2
รวม	3.78	0.64	มาก	4.85	0.28	มากที่สุด	-	-

จากตารางที่ 4.2 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า
ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.78$) ค่าเฉลี่ย
ระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีก
ว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์ด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในภาพรวม พบว่า ครูในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็น โดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.240-
0.34 ความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 มีดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ ด้านความอดทน
($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ลำดับที่ 2 คือ ด้านความตั้งใจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตารางที่ 4.3 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี : ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

การพัฒนาวินัยด้านความ รับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง		ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.			แปลผล
	(n=172)							
1. ครูประจำชั้นมีการ ตรวจสอบว่านักเรียนมา โรงเรียนทันเวลาเข้าแถว ทุกครั้ง	4.21	0.77	มาก	4.84	0.45	มากที่สุด	0.149	10
2. ครูผู้สอนได้มีการ ตรวจสอบว่านักเรียน ทำงานเสร็จและตรงต่อ เวลาที่กำหนด	3.93	0.79	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	0.211	8
3. นักเรียนได้อินสัญญาณ เพลงเตือนให้เข้าแถว เคารพธงชาตินักเรียนจะ หยุดทำกิจกรรมอย่างอื่น แล้วรีบมาเข้าแถว	3.92	0.85	มาก	4.82	0.54	มากที่สุด	0.229	6
4. ครูผู้สอนได้มีการ สังเกตนักเรียนเข้า ห้องเรียนตรงเวลา แม้ว่า ครูผู้สอนไม่เรียกชื่อเข้า ชั้นเรียน	3.90	0.91	มาก	4.77	0.46	มากที่สุด	0.223	7
5. ครูประจำชั้นได้มีการ สังเกตนักเรียนร่วม กิจกรรมต่างๆทาง โรงเรียนตามเวลาที่ กำหนด	4.02	0.94	มาก	4.85	0.45	มากที่สุด	0.208	9

ตารางที่ 4.3 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี : ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง (ต่อ)

การพัฒนางานวินัยด้านความ รับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
6. นักเรียนเก็บขยะลงถัง ทุกครั้งที่ครูพบเห็น	3.65	1.08	มาก	4.75	0.47	มากที่สุด	0.304	1
7. เมื่อครูตำหนิ นักเรียน ยินดีที่จะแก้ไขตามที่ครู แนะนำ	3.79	1.00	มาก	4.89	0.32	มากที่สุด	0.289	2
8. นักเรียนไม่สนใจ ติดตามผลการเรียนของ ตนเอง	3.78	0.92	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	0.273	4
9. เมื่อนักเรียนทำงานไม่ ทันเพื่อน เนื่องจากสาเหตุ การเจ็บป่วย นักเรียนจะ พยายามส่งงานให้ครบ เมื่อหายแล้ว	3.85	0.93	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด	0.255	5
10. นักเรียนไม่ยอมทำ การบ้านตามที่ครูสั่ง	3.73	0.89	มาก	4.78	0.42	มากที่สุด	0.279	3
รวม	3.88	0.70	มาก	4.81	0.35	มากที่สุด	-	-

จากตารางที่ 4.3 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.88$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายชื่อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.15 - 0.30 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนเก็บขยะลงถังทุกครั้งที่เราพบเห็น ($PNI_{\text{modified}} = 0.304$) ลำดับที่ 2 คือ เมื่อครูตำหนิ นักเรียนยินดีที่จะแก้ไขตามที่ครูแนะนำ ($PNI_{\text{modified}} = 0.289$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนไม่ยอมทำการบ้านตามที่ครูสั่ง ($PNI_{\text{modified}} = 0.279$)

ตารางที่ 4.4 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี : ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

การพัฒนางานด้านความ รับผิดชอบต่อ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. นักเรียนรู้จักรักษา สมบัติของโรงเรียน	3.79	0.82	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด	0.290	2
2. นักเรียนมีความพร้อม ในการเรียนและปฏิบัติ งานตามที่โรงเรียน กำหนด	3.85	0.78	มาก	4.82	0.38	มาก	0.252	8
3. นักเรียนแต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียนทุกวัน	3.82	0.84	มาก	4.87	0.34	มากที่สุด	0.276	3
4. นักเรียนร่วมกันทำ ความสะอาดเขตพื้นที่ รับผิดชอบของโรงเรียน ทุกวัน	3.79	0.81	มาก	4.82	0.38	มากที่สุด	0.271	5

ตารางที่ 4.4 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี : ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน (ต่อ)

การพัฒนาวินัยด้านความ รับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
(n=172)								
5. ครูได้มีกรนำ ประโยชน์จากการเยี่ยม บ้านนักเรียนมาพัฒนา ความมีวินัยให้รู้จักความ รับผิดชอบต่อเองและ โรงเรียน	3.95	0.84	มาก	4.86	0.35	มาก ที่สุด	0.231	9
6. นักเรียนให้ความ ร่วมกับกับ ทางโรงเรียน ในการจัดกิจกรรม ในวัน สำคัญต่างๆที่โรงเรียน กำหนด	3.94	0.82	มาก	4.82	0.38	มาก ที่สุด	0.224	10
7. นักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยา สุภาพ เรียบร้อยรู้จักการ ไหว้มีความอ่อนน้อมถ่อม ตนตามแบบมารยาทไทย	3.74	0.93	มาก	4.85	0.36	มาก ที่สุด	0.296	1
8. ครูมีการวิเคราะห์และ ประเมินจุดแข็งและ จุดอ่อนของนักเรียนเพื่อ ประกอบการจัดการ แก้ปัญหาการพัฒนาวินัย อย่างถูกต้อง	3.79	0.85	มาก	4.83	0.38	มาก ที่สุด	0.275	4

ตารางที่ 4.4 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี : ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน (ต่อ)

การพัฒนางานวินัยด้านความ รับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
9. ครูได้มีการเก็บมูลจาก นักเรียนที่กระทำความคิด ต่อคุณระเบียบวินัยของ โรงเรียนและนำไป ปรับปรุงแก้ไขอย่าง เร่งด่วน	3.85	0.87	มาก	4.88	0.32	มากที่สุด	0.267	7
10. คณะครูผู้บริหารสถาน ศึกษาได้มีการสร้างวินัย อย่างจริงจังโดยที่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่าง แท้จริง	3.82	0.87	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	0.268	6
รวม	3.83	0.65	มาก	4.85	0.30	มากที่สุด	-	-

จากตารางที่ 4.4 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.83$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายข้อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.22 - 0.30 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยรู้จักการไหว้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามแบบมารยาทไทย ($PNI_{modified} = 0.296$) ลำดับที่ 2 คือ

นักเรียนรู้จักรักษาสมบัติของโรงเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.290$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนทุกวัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.276$)

ตารางที่ 4.5 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ด้านความอดทน

(n=172)

การพัฒนาวินัยด้านความ รับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. นักเรียนควบคุมอารมณ์ ได้เมื่อถูกครูด่าทอนและว่า กล่าวตักเตือนเวลาอบรม สั่งสอน	3.76	0.90	มาก	4.91	0.29	มากที่สุด	0.307	10
2. นักเรียนมีความมุ่งมั่น เพียรพยายามต่อกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.69	0.89	มาก	4.82	0.38	มากที่สุด	0.308	9
4. นักเรียนไม่พูดจาคำไม่ สุภาพในชั้นเรียน	3.61	0.85	มาก	4.81	0.39	มากที่สุด	0.333	6
5. นักเรียนไม่แสดง พฤติกรรมก้าวร้าวต่อ ครูผู้สอน	3.62	0.86	มาก	4.92	0.28	มากที่สุด	0.360	2
6. นักเรียนไม่เล่นและคุย กันเสียงดังในขณะที่ครู กำลังสอน	3.65	0.87	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.326	8
7. นักเรียนไม่ส่งเสียงดัง ในห้องสมุดโดยที่ไม่อึด อึด	3.63	0.81	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	0.342	4
8. นักเรียนนั่งสมาธิใน กิจกรรมหน้าเสาธงโดย ไม่ส่งเสียงดัง	3.59	0.92	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	0.351	3

ตารางที่ 4.5 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ด้านความอดทน (ต่อ)

(n=172)

การพัฒนางานวินัยด้านความ รับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
9. นักเรียนช่วยพ่อแม่								
ทำงานบ้านจนเสร็จโดย ไม่มีการบ่น	3.58	0.87	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด	0.367	1
10. เมื่อนักเรียนเดิน								
ทางไกลๆในการเข้าค่าย พักแรมนักเรียนมีความ อดทนและไม่บ่น	3.60	0.90	มาก	4.83	0.37	มากที่สุด	0.342	5
รวม	3.64	0.71	มาก	4.87	0.28	มากที่สุด	-	-

จากตารางที่ 4.5 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.64$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายข้อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความอดทน พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็น โดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.37 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านจนเสร็จโดยไม่มีการบ่น ($PNI_{\text{modified}} = 0.367$) ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อครูผู้สอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.360$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนนั่งสมาธิในกิจกรรมหน้าเสาธงโดยไม่ส่งเสียงดัง ($PNI_{\text{modified}} = 0.351$)

ตารางที่ 4.6 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ด้านความตั้งใจ

(n=172)

การพัฒนาวินัยด้านความ รับผิดชอบ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. นักเรียนมีความขยัน มากขึ้นเมื่อรู้ว่าได้คะแนน เก็บน้อยกว่าเพื่อน	3.60	0.91	มาก	4.89	0.34	มากที่สุด	0.356	1
2. นักเรียนมีการวางแผน ล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติ จริง	3.60	0.93	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	0.349	2
3. ครูมีการกระตุ้น ความคิดเพื่อให้นักเรียน เกิดแรงจูงใจในการ ทำงาน	3.78	0.90	มาก	4.91	0.29	มากที่สุด	0.297	9
4. นักเรียนมีความ ภาคภูมิใจในการทำงาน ต่างๆสำเร็จเสร็จสิ้นด้วย ตนเอง	3.75	0.84	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	0.292	10
5. นักเรียนส่งการบ้าน ตรงตามเวลาที่กำหนด	3.69	0.86	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด	0.327	6
6. นักเรียนตื่นนอน ทันเวลาที่กำหนดเพื่อที่จะ มาโรงเรียนให้ทันเวลา	3.72	0.84	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	0.305	8
7. นักเรียนไม่ใช้จ่ายเงิน เกินความจำเป็นและรู้จัก การออม	3.66	0.80	มาก	4.91	0.29	มากที่สุด	0.341	3

ตารางที่ 4.6 สภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ด้านความตั้งใจ (ต่อ)

(n=172)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
8. นักเรียนมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ที่ ได้รับมอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถ	3.70	0.84	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	0.310	7
9. นักเรียนรู้จักการ ปรับปรุงและพัฒนา ผลงานให้ดีขึ้นด้วยตนเอง	3.67	0.83	มาก	4.89	0.32	มากที่สุด	0.330	5
10. นักเรียนรู้จักการแก้ไข ปัญหาต่างๆที่มีอุปสรรค เกิดขึ้นในระหว่างการ ทำงาน	3.63	0.89	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	0.334	4
รวม	3.68	0.70	มาก	4.87	0.28	มากที่สุด	-	-

จากตารางที่ 4.6 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายข้อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความตั้งใจ พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.29 - 0.36 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนมีความขยันมากขึ้นเมื่อรู้ว่าได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน ($PNI_{modified} = 0.356$) ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติจริง ($PNI_{modified}$

$_{\text{modified}} = 0.349$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนไม่ใช้จ่ายเงินเกินความจำเป็นและรู้จักการอดออม ($\text{PNI}_{\text{modified}} = 0.341$)

4.2 แนวทางการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

แนวทางการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จากคำถามปลายเปิดของกลุ่มตัวอย่างและการสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนจำนวน 4 ท่านสรุปตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

4.2.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

4.2.1.1 นักเรียนเก็บขยะลงถังทุกครั้งที่ครูพบเห็น

- (1) ควรมีการดำเนินการฝึกให้นักเรียนมีความรักในโรงเรียนของตนเอง
- (2) ควรมีการดำเนินการฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเองมีจิตสาธารณะ
- (3) ควรมีการดำเนินการฝึกให้นักเรียนทำเป็นกิจวัตรประจำวันจนติดเป็นนิสัยในการทำประโยชน์ต่อส่วนรวม

4.2.1.2 เมื่อครูตำหนิ นักเรียนยินดีที่จะแก้ไขตามที่ครูแนะนำ

- (1) ครูควรมีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบว่าการกระทำสิ่งไหนถูกหรือผิดและผลลัพธ์ที่จะตามมา
- (2) ครูควรมีการปลดปล่อยให้นักเรียนกระทำผิดและยินดีที่จะปรับปรุงในทันที
- (3) ครูควรมีการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ

4.2.1.3 นักเรียนไม่ยอมทำการบ้านตามที่ครูสั่ง

- (1) ครูควรมีการปลุกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการเรียนของตนเอง
- (2) ครูควรมีการกระตุ้นแนวคิดของนักเรียนให้เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้
- (3) ครูควรมีการเยี่ยมบ้านและพบปะผู้ปกครองนักเรียนและให้กำลังใจในการทำงาน

4.2.2 ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

4.2.2.1 นักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยรู้จักการไหว้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามแบบมารยาทไทย

- (1) ผู้บริหารครูบุคลากรควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่อนน้อมถ่อมตนต่อนักเรียน
- (2) ครูควรมีการปลุกฝังสร้างเสริมเรื่องมารยาทการไหว้และความอ่อนน้อมถ่อมตนให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (3) ครูควรมีการปลุกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่เคารพตนเองและเคารพในสิทธิของผู้อื่นและเข้าใจถึงวัฒนธรรมไทยที่งดงาม

4.2.2.2 นักเรียนรู้จักรักษาสम्บัติของโรงเรียน

- (1) ครูควรมีการปลุกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละต่อส่วนรวมและรักในสถาบันเหมือนกับเป็นบ้านของตนเอง
- (2) ผู้บริหารครูบุคลากรควรทำตนให้เป็นแบบอย่างในการรักษาสम्บัติของโรงเรียนและปลุกฝังนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน
- (3) ครูควรมีการปลุกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาสम्บัติของส่วนรวม

4.2.2.3 นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนทุกวัน

- (1) ครูควรมีปลุกฝังระเบียบวินัยเรื่องการแต่งกายอยู่อย่างสม่ำเสมอ

2) ผู้บริหารครูบุคลากรทางการศึกษาควรมีการแต่งกายที่ดูกระเปียบสุภาพเรียบร้อยและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน

3) ครูควรมีการให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมการแต่งกายของนักเรียนที่ถูกต้องแทรกในกิจกรรมต่างๆ

4.2.3 ความรับผิดชอบด้านความอดทน

นักเรียนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านจนเสร็จโดยไม่มีการบ่น

1) เชิญผู้ปกครองมารับทราบข้อมูล และกำหนดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2) จัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อทำความเข้าใจและหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียนเรื่องการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้จริง

3) ครูประจำชั้น ได้มีลงเยี่ยมบ้านนักเรียนและรับทราบปัญหาสภาพความเป็นจริงของนักเรียนและสรุปข้อมูลที่เป็นจริงตามแบบเยี่ยมบ้านนักเรียน

4.2.4 ความรับผิดชอบด้านความตั้งใจ

นักเรียนมีความขยันมากขึ้นเมื่อรู้ว่าได้คะแนนเก็บน้อยกว่าเพื่อน

1) ครูควรเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเพื่อให้นักเรียนรู้สึกถึงความมุ่งมั่นในการของตนเองเมื่อมีคะแนนเก็บต่ำกว่าเพื่อน

2) ครูควรมีวิธีการกระตุ้นแนวคิดเพื่อให้นักเรียนเกิดแรงผลักดันในการเรียนและการทำงานเมื่อรู้ว่าตนเองมีคะแนนที่ต่ำกว่าเพื่อนนำปัญหามาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วดำเนินการแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด

3) ครูประจำวิชาควรมีการนำปัญหาของนักเรียนที่มีคะแนนต่ำมาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วดำเนินการแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด

4) ครูให้คำแนะนำปรึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นกันเอง

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน 172 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามถามถึงระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ ลักษณะเครื่องมือเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ ประกอบความเรียง ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถาม

จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Modified Priority Needs Index: PNI_{modified} เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: PNI_{modified} ที่ปรับปรุงโดย สุวิมล ว่องวาณิช และนางลัทธิน วิรัชชัย (2550) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นจริง เครื่องมือที่ใช้เป็นและศึกษาแนวทางการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิทยุวิทยุเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 61.5 ตำแหน่งครูประจำชั้น 94.7 มีอายุราชการตั้งแต่ 25-30 ปี 58.6 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี 91.1 ประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี 51.1 และปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่

5.1.2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิทยุวิทยุเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 3.78$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.85$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์ด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิทยุวิทยุเรียน ในภาพรวม พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็น โดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.240 - 0.34 ความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 มีดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ ด้านความอดทน ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ลำดับที่ 2 คือ ด้านความตั้งใจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

5.1.2.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 3.88$) ค่าเฉลี่ยระดับ

สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{x} = 4.81$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่าระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายข้อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเอง พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.15 - 0.30 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนเก็บขยะลงถังทุกครั้งที่ครูพบเห็น ($PNI_{\text{modified}} = 0.304$) ลำดับที่ 2 คือ เมื่อครูตำหนิ นักเรียนยินดีที่จะแก้ไขตามที่ครูแนะนำ ($PNI_{\text{modified}} = 0.289$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนไม่ยอมทำการบ้านตามที่ครูสั่ง ($PNI_{\text{modified}} = 0.279$)

5.1.2.2 ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{x} = 3.83$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{x} = 4.85$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่าระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายข้อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.22 - 0.30 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยรู้จักการไหว้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามแบบมารยาทไทย ($PNI_{\text{modified}} = 0.296$) ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนรู้จักรักษาสมบัติของโรงเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.290$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนทุกวัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.276$)

5.1.2.3 ด้านความอดทน

สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{x} = 3.64$) ค่าเฉลี่ยระดับ

สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{x} = 4.87$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่าระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายข้อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความอดทน พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.37 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านจนเสร็จโดยไม่มี การบ่น ($PNI_{\text{modified}} = 0.367$) ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อครูผู้สอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.360$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนนั่งสมาธิในกิจกรรมหน้าเสาธงโดยไม่ส่งเสียงดัง ($PNI_{\text{modified}} = 0.351$)

5.1.2.4 ด้านความตั้งใจ

สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{x} = 3.68$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{x} = 4.87$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังได้พบอีกว่าระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์รายข้อทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียน ในด้านความตั้งใจ พบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.29 - 0.36 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 และมีความสำคัญเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 คือ นักเรียนมีความขยันมากขึ้นเมื่อรู้ว่าได้คะแนนเก็บน้อยกว่าเพื่อน ($PNI_{\text{modified}} = 0.356$) ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติจริง ($PNI_{\text{modified}} = 0.349$) ลำดับที่ 3 คือ นักเรียนไม่ใช้จ่ายเงินเกินความจำเป็นและรู้จักการอดออม ($PNI_{\text{modified}} = 0.341$)

5.1.3 แนวทางในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

5.1.3.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

โรงเรียนควรมีการปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเองให้ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของโรงเรียนและการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับความเป็นนักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อยอ่อนโยน ครูผู้สอนควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรักและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของไทย เคารพสิทธิของตนเองและสิทธิของผู้อื่น รู้จักการเคารพกฎระเบียบของสังคมและมีความเอื้ออารีต่อผู้อื่น

5.1.3.2 ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

โรงเรียนควรมีการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้จักการรักองค์กรมีความภาคภูมิใจในสถาบันที่ตนเองเรียน ผู้บริหารครูบุคลากรและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบโดยตรงควรมีการพัฒนาอย่างจริงจังโดยสร้างเสริมกิจกรรมต่างๆที่สอดคล้องกับความมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองมีความเสียสละมีจิตสาธารณะและ โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนทำเป็นกิจวัตรประจำวันจนกลายเป็นอุปนิสัยที่ดีงามติด ครูควรมีการทำแบบบันทึกความคิดเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการแข่งขันในการทำความดี ผู้บริหารครูควรมีการยกย่องให้คำชื่นชมและขวัญกำลังใจที่ดีสำหรับคนที่ทำความดี โรงเรียนควรมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสอนให้นักเรียนเป็นคนที่มีหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบต่อส่วนรวม เห็นความสำคัญของการรักษาสมบัติของโรงเรียน

5.1.3.3 ความรับผิดชอบต่อความอดทน

โรงเรียนควรมีการสร้างเสริมกิจกรรมต่างๆที่ฝึกความอดทนความเข้มแข็งทางด้านร่างกายและจิตใจให้กับผู้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความอดทน รู้จักการพัฒนาตนเองอยู่เสมอและเป็นผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้ มีสมาธิกับการเรียนรู้สิ่งต่างๆมีทักษะชีวิตที่ดีช่วยตนเองได้และสามารถแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองได้ ชุมชน

ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการพัฒนามวลประสบการณ์ความรู้ของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

5.1.3.4 ความรับผิดชอบด้านความตั้งใจ

ครูผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม กระตุ้นให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการเรียนสอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีแรงผลักดันมีความรับผิดชอบด้านความตั้งใจ เอาใจใส่กับผลการเรียนของตนเองอยู่เสมอ รู้จักการติดตามงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ รู้จักการคิดวิเคราะห์แยกแยะสิ่งที่ถูกและผิดได้ ครูประจำชั้นควรมีแบบบันทึกในการวัดผลประเมินผลอย่างเหมาะสมกับผู้เรียน และพร้อมที่จะให้กำลังใจคำชื่นชมและคำปรึกษาที่ดีกับผู้เรียนอยู่เสมอ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีมีประเด็นอภิปรายได้ ดังนี้

5.2.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง จากการศึกษาพบว่านักเรียนเกือบขยลงถึงทุกครั้งที่ครูพบเห็น ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรักและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของไทย เคารพสิทธิของตนเองและสิทธิของผู้อื่น รู้จักการเคารพกฎระเบียบของสังคมและมีความเอื้ออารีต่อผู้อื่น ทั้งนี้เนื่องจาก ข้อมูลรายบุคคลมีลักษณะเฉพาะบุคคลจะไม่สามารถนำไปใช้ร่วมสำหรับรายอื่นๆ ดังนั้นจึงมีความสำคัญยิ่งเพื่อความถูกต้องและนำไปวางแผนเพื่อการพัฒนาจัดรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสอดแทรกปลูกฝังความมีระเบียบวินัยและให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะเป็นประเด็นสำคัญเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชช แสงสว่าง (2559,น.14) กล่าวถึงความรับผิดชอบ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามและ ละเอียดรอบคอบ อดทนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดและทันเวลา ขอมรับผลของการกระทำของตนเองและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสิริกร สินสม (2557,น.10)

นักเรียนใช้ความรับผิดชอบในความพยายามปฏิบัติตามหน้าที่ของตนให้บรรลุผลสำเร็จ ยอมรับผลของการกระทำนั้น ๆ ทั้งด้านดีและด้านเสีย พร้อมทั้งจะปรับปรุงงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยความรับผิดชอบนั้นจะเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยไม่ต้องการบังคับจากบุคคลอื่น

5.2.2 ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน จากการศึกษาพบว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยรู้จักการไหว้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามแบบมารยาทไทย ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารคณะครูบุคลากรได้ให้ความสำคัญมีการอบรมปลูกฝังเรื่องมารยาทไทยให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อยและควรมีการพัฒนาและส่งเสริมอย่างต่อเนื่องและสถาบันครอบครัวก็ควรมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชช แซงสว่าง (2559,น.14) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาวินัยของนักเรียนให้มีความสำคัญองค์ประกอบของงานวินัยนักเรียน ในด้านความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจและความอดทน

5.2.3 ด้านความอดทน จากการศึกษาพบว่านักเรียนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านจนเสร็จโดยไม่มีการบ่น โรงเรียนควรมีการสร้างเสริมกิจกรรมต่างๆที่ฝึกความอดทนความเข้มแข็งทางด้านร่างกายและจิตใจให้กับผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนและสร้างความตระหนักต่อความรับผิดชอบด้านความอดทน ครูผู้สอนและครูประจำชั้นได้มีการสอดแทรกความรู้หน้าที่ความรับผิดชอบต่อครอบครัวการช่วยเหลืองานบ้านแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้ปกครองและครูมีการสอนเชิงเปรียบเทียบให้นักเรียนเห็นความสำคัญรู้จักหน้าที่และสอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นต่อการเรียนอดทนและพรากเพียรพยายามพร้อมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้ โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชช แซงสว่าง (2559,น.16) ระบุถึงความอดทน เป็นความพยายามอย่างเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคงของจิตใจและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีความมั่นคงในอารมณ์ สามารถ ควบคุมอารมณ์ได้อย่างมีเหตุผลไม่ทำถ้อยหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรคใด ๆ และชลลดา สอนศิริ (2559,น. 29) ระบุถึงความอดทนนักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์และจิตใจมีความหนักแน่น อดทน อดกลั้นต่อความยากลำบากและอุปสรรคของงาน

5.2.4 ด้านความตั้งใจ จากการศึกษาพบว่านักเรียนมีความขยันมากขึ้นเมื่อรู้ว่าได้คะแนนเกินน้อยกว่าเพื่อน ครูผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม กระตุ้นให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการเรียนสอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีแรงผลักดันมีความรับผิดชอบด้านความตั้งใจ เอาใจใส่กับผลการเรียนของตนเองอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนและครูประจำชั้นมีทักษะความรู้ ตลอดจนมีเทคนิควิธีการในการสร้างเครื่องวัดผลประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสมกับนักเรียน พร้อมให้คำปรึกษากับนักเรียนที่มีผลคะแนนต่ำกว่าเพื่อน สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารควรมีการพัฒนาส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอสร้างสื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับนักเรียนอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลลดา สอนศิริ (2559,น.28) พบว่าความตั้งใจนักเรียนเป็นความพยายาม ความสนใจ เอาใจใส่ กระตือรือร้นในการทำงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอโดยไม่มีใครบังคับจากพฤติกรรมที่แสดงออกหมายถึงความตั้งใจทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ ลุ่ลวงไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 จากผลการวิจัยการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ พบว่า สถานศึกษาควรมีการปลูกฝังสร้างเสริมเรื่องระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบอย่างจริงจัง ผู้บริหารคณะครูผู้สอนควรมีการสอดแทรกความมีระเบียบวินัยให้กับนักเรียนในทุกกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนจนเกิดเป็นอุปนิสัยที่ฝังมาติดตัว รู้จักบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมตนเองได้โดยไม่ต้องมีผู้มาบังคับ รู้จักการรักษา กฎระเบียบแบบแผนของสังคมและไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ตนเอง

5.3.1.2 จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและคณะครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบรวมถึงผู้ปกครองควรให้ความสำคัญในการร่วมมือในการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ผู้บริหารครูควรมีการยกย่องให้คำชื่นชมและขวัญกำลังใจที่ดีสำหรับคนที่มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ ให้กับ โรงเรียนและส่งเสริมเรื่องคุณธรรม

จริยธรรมอย่างจริงจังสอนให้นักเรียนเป็นคนที่รู้จักหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความภาคภูมิใจรักในสถาบันที่ตนเองศึกษาอยู่

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนางานวิทยุนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานพิจารณาตัวแปรที่เป็นปัจจัยในด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก

5.4.2 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนางานวิทยุนักเรียนด้านความรับผิดชอบในทุกๆด้าน

5.4.3 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ กรณีศึกษาของสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนางานวิทยุนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการศึกษาตัวแปรที่เป็นปัจจัยในด้านต่างๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ.(2542). การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบ และ วินัยในตนเอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิรัชช แสงสว่าง.(2559).การศึกษาปัญหาวินัยของนักเรียน โรงเรียนตราษตระการคุณจังหวัดตราด (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ชนิตา รักษ์พลเมือง.(2557). สิทธิและเสรีภาพทางการศึกษาพื้นฐานการศึกษาทางสังคมและกฎหมาย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ชลลดา สอนศิริ.(2559).ความมีวินัยและแนวทางการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราษฎร์อารุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ทัศนียา แสนทิพย์.(2559). ศึกษาเรื่องการศึกษาคความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นัฐพล นพแก้ว.(2550).การมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคลองใหญ่ วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตรา (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ประดิษฐ์ ป้องเขตร.(2556). การมีวินัยในตนเองที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษการประถมศึกษา ปราจีนบุรี เขต 2 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- โรงเรียนวัดป่าจิว.(2561). แผนยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีคุณภาพ และสร้างนักเรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรม. ปทุมธานี : ผู้แต่ง.
- เสถียรวุฒิ พลดี.(2556). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการสร้างเสริมวินัยด้านการรักษาความสะอาดของโรงเรียนเทศบาล 1 ศรีกิตติวรรณนุสรณ์ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุธัญญา วรน้อยพินิจ,ปราโมทย์ จันทร์เรือง, และเนติ เฉลยวาเรศ.(2558). การพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรม ด้านระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 17 (4), 177-187.
- สุปชัย โกสีนาม, วรวรรณ อุบลเลิศและสุทัศน์ แก้วคำ.(2558). การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้าน
ความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม*, 9 (2), 179-189.
- สิริกร ลินสม.(2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของคณักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*
(Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- สุวิมล ว่องวานิช.(2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช, และนางลัดกษณ์ วิรัชชัย.(2550). *แนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2).*
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬามหาวิทยาลัย.
- สุวริย์ จิงเจริญรัตน์.(2556). *นวัตกรรมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัย
ในตนเองใฝ่เรียนรู้มารยาทในสังคมและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนโรงเรียน
อนุบาลระยอง* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- หรรทราย อ่อนอาจ. (2556). *ศึกษาปัญหาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร
จังหวัดชลบุรี* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. (2562ก). *ประวัติ โรงเรียนวัดป่าจิวและประวัติโรงเรียนสามโคก.*
ปทุมธานี : ผู้แต่ง.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. (2562ข). *แผนภูมิโครงสร้างส่วนราชการองค์การบริหารส่วน
จังหวัดปทุมธานี*. ปทุมธานี : ผู้แต่ง.
- อมรรัตน์ พนัสนาชี. (2557). *การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดระนอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14*. (Unpublished Master's thesis).
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Arthur, S.R.(1985) *The penguin:Dictionary of psychology*.England:Penguin Group Inc.
- Brisbane, H. E.(1994).*The Development Child:Understanding Children and Parentiong* (6th ed.).
New York:Glencoe.
- Chusorn, P., Thawinkarna, D., & Ngang, T.K. (2017). Guidelines for educational administration based on sufficiency economy philosophy. *Contemporary Educational Researches Journal*, 7(1), 20-29.
- Dwyer, E.E.(1993) . *ATTITUDE SCALE CONSTRUCTION: A REVIEW OF LITERATURE TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)*. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED359201.pdf>
- Israel, G.D.(2003). *Determining Sample Size*. *University of Florida*. Retrieved from <https://www.tarleton.edu/academicassessment/documents/Samplesize.pdf>.
- Khong-ngama, S.,Wongwanichb, S.. & Piromsombatc,C.(2013). *Principals' and Teachers' Use of Evaluation Results for Student Learning in Science*. Retrieved from <https://cyberleninka.org/article/n/390799/viewer>

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

มหาวิทยาลัยรังสิต
เมืองเอก อ.พญาไท อ.ปทุมธานี 12000
Rangsit University
Muang-Aek, Pathuwan Rd.,
Pathumthani 12000, Thailand
T: (66) 2997-2200-30
F: (66) 2791-5757
E: info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/519

1 มีนาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นายจรรยา คำพิมพ์ รหัสนักศึกษา 6006996 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็น การพัฒนาวิทยุด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.ประยุทธ ชูสอน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วย ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี ทางหลักสูตร ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย นายจรรยา คำพิมพ์ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wattana

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน โทร.02-997-2222 ต่อ 1275,1276

The image features a large, faint watermark of the Rangsit University logo in the background. The logo consists of a central flame-like symbol above a sunburst pattern, with the university's name in Thai and English below it.

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ
หนังสือขอเชิญผู้ตรวจสอบวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.ประยุทธ ชูสอน

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ
มหาวิทยาลัยรังสิต

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยรังสิต เลขที่ 52/347 ถนนพหลโยธิน หมู่บ้านเมืองเอก
ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 12000

2. ดร.จูลิศ ภัยทัฬห

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ
มหาวิทยาลัยรังสิต

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยรังสิต เลขที่ 52/347 ถนนพหลโยธิน หมู่บ้านเมืองเอก
ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 12000

3. นางจันทร์ศรี เฉยทุม

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าจิว

สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดป่าจิว ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University
 เลขที่ 100 หมู่ 10 ถนนพหลโยธิน ต.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12000
 โทร. (66) 2897 2200-30 โทรสาร (66) 2791 5757
 E: info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/382.2

25 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เรียน ดร.ประมุข ชูสอน อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นายจิรายุ คำพิมพ์ รหัส 6006996 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง
 ความต้องการจำเป็นการพัฒนานิเทศน์ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน ชั้นชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัด
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA699 วิทยานิพนธ์
 โดยมี ดร.ประมุข ชูสอน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วย
 ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
 วิจัย นายจิรายุ คำพิมพ์ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wallop

(ดร.วิมลภา เจริญวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: โทร.029972222 ต่อ 1275

มหาวิทยาลัยรังสิต
เมืองรังสิต อ.พหลโยธิน
จ.ปทุมธานี 12000

Rangsit University
Mueang-Ake, Pathumthani Rd.
Pathumthani 12000, Thailand

T. (66) 2397 3200-30
F. (66) 2791 5151
E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/382.3

25 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.จุลดิศ คัญทัพ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นายจิรายุ คำพิมพ์ รหัส 6006998 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง
ความต้องการจำเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA699 วิทยานิพนธ์
โดยมี ดร.ประยุทธ์ ชูสอน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ศึกษาอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วย
ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
วิจัย นายจิรายุ คำพิมพ์ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wattana
(ดร.วัลลภา เฉลิมวงษาเวช)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: โทร.029972222 ต่อ 1275

มหาวิทยาลัยรังสิต
 Rangsit University
 100000
 120000
 Rangsit-Axe, Pathumthani Rd.,
 Pathumthani 12000, Thailand
 T: (66) 2397-2200-30
 F: (66) 2791-5757
 E: info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/382.1

25 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เรียน นางจันทร์ศรี เดยทุม รองผู้อำนวยการโรงเรียนรักษาราชาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าจิว
 สิ่งทีส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นายจิรายุ คำพิมพ์ รหัส 6006996 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง
 ความต้องการจำเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัด
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA699 วิทยานิพนธ์
 โดยมี ดร.ประยูทธ ชุสอน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วย
 ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ปทุมธานี ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
 วิจัย นายจิรายุ คำพิมพ์ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wattana

(ดร.วัลลภา เกล็ดวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: โทร.029972222 ต่อ 1275

ภาคผนวก ก

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็น
ในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางความสอดคล้อง (IOC)

แบบประเมินสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัย
นักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3			
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ
โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพขององผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุราชการ วุฒิสึกษาสูงสุด ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง 2) ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน 3) ความรับผิดชอบด้านความอดทน 4) ความรับผิดชอบด้านความตั้งใจ โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การวัด 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ /พฤติกรรม /ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ /พฤติกรรม /ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ /พฤติกรรม /ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ /พฤติกรรม /ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ /พฤติกรรม /ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และกรอกข้อมูลของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียน

รองผู้อำนวยการโรงเรียน

หัวหน้ากลุ่มงาน

ครูประจำชั้น

3. อายุ

25 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

มากกว่า 60 ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

ไม่เกิน 5 ปี

6 – 10 ปี

11 – 15 ปี

16 – 20 ปี

21 – 25 ปี

ตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป

6. ขนาดของสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติอยู่

โรงเรียนขนาดเล็ก

โรงเรียนขนาดใหญ่

ข้อ	การดำเนินงานตามการพัฒนาวิสัยทัศน์ด้านความรับผิดชอบ	ระดับ สภาพที่เป็น จริง					ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7	นักเรียนไม่ใช้จ่ายเงินเกินความจำเป็นและรู้จักการออม										
8	นักเรียนมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ										
9	นักเรียนรู้จักการปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นด้วยตนเอง										
10	นักเรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาต่างๆที่มีอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน										

แนวทางการพัฒนา

1. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

ควรดำเนินการ

.....

.....

2. ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

ควรดำเนินการ

.....

.....

3. ความรับผิดชอบด้านความอดทน

ควรดำเนินการ

.....

.....

4. ความรับผิดชอบด้านความตั้งใจ

ควรดำเนินการ

.....

.....